

GUNDEL KÁROLY
 MALOSIK FERENC
 MARENCHICH OTTÓ
 NÉMETH ALADÁR
 KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL
 SZERKESZTI—REDIGÉ PAR
 BALLAI KÁROLY

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
 UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének hivatalos lapja

Organe et propriété du syndicat des Hoteliers et Restaurateurs de Budapest. Orgán og Verisig for Budapesters Hoteliers- og Gastwirtsforeningenscheft!

SZERKESZTŐSÉG (REDAKCIÓN): BUDAPEST, IX., LONYAY UCCA 22. SZÁM • TELEFONSZÁM: AUTOMATA 64-1-82

Az ország szállodás és vendéglős szakiparosaihoz!

Nyílt válasz a debreceni kartársakhoz.

A DEBRECENI IPARTESTÜLET SZÁLLODÁS, VENDÉGLŐS ÉS KÁVÉS SZAKOSZTALYA arra kérte ipartestületünket, hogy a magyar vendéglátóipar bajainak előldélzathatalan orvoslása érdekében országos mozgalmat kezdeményezzünk, azt megfelelően megszervezve mindaddig tartuk ébren, míg közérdekű kérdéseink és javaslataink nem teljesítennek.

Mint hogy ipartestületünk az ország egyetlen szakipartestülete, programszerű céljainkból és törekvéseinkből folyóan eddig is minden tevékenységünket az egész ország vendéglátóipara érdekében határozottuk meg s javaslatainkat ugyancsak ebből a szempontból dolgoztuk ki.

Közismeretes — hiszen a kereskedelemügyi minisztérium felhívására a kamarák útján a vidéki ipartestületek is foglalkoztak vele — a *kifőzőszabadiiparnak* engedélyhez kötésére és üzletkörének szabatos megállapítására tett javaslataink:

ugyanancs jól ismertek a *termelői borkimérések* rendezése tárgyában a kormányhoz egy éve benyújtott emlékiratunk, amellyel a pénzügy-, a földművelés- és kereskedelemügyi minisztériumok és a budapesti kereskedelmi és iparkamara között még le nem zárt tárgyalások folytak. Budapest polgármestere — főlkérésünkre — a közvetlen érdekeltséget együttes tárgyalásra a közeljövőben fogja összehívni és reméljük, hogy a már egyszer megkezdett és félbeszakadt tárgyalások után megfogjuk találni azt a méltányos megoldást, amely a bormerelők és a bormérők között levő éket kiküszöböli.

A *koresmaipar rendezése* ügyében most van előterjesztés előtt az a javaslat, amelyet a Budapesti Koresmairosok Ipartársulatával közösen készítettünk, amelynek előterjesztését csupán az újonnan nevezett iparügyi minisztérium munkabaállása késleltette.

A vendéglátóipar más problémáival, a *zenézárórának* az üzleti zárórával való azonosításával, a *zenejogdíj* rendezésével és az *italmérési problémákkal* állandóan foglalkoztunk és foglalkozunk, úgy, hogy elmondhatjuk, mindent megtettünk, amit a rendelkezésünkre álló két év alatt tehetettünk az ország vendéglátóipara érdekében.

Elnöki tanácsunk foglalkozván a debreceni kartársak részéről előterjesztett kéréssel, elrendelte, hogy az eddigi javaslatainkat foglaljuk egységbe s azt az iparügyi minisztériumnak mielőbb adjuk be s ezzel egyidőben a debreceni előterjesztés szellemében az országos propagandát dolgozzuk ki és hajtsuk végre.

A vendéglátóipar problémái mellett ki vannak munkálva és valóban megérették azok a megvalósításra, amelyet még az idegenforgalom nagy közgazdasági és állampénzügyi érdekei is sürgetnek és követelnek. Végül még csak azt közöljük a debreceni kartársakkal, hogy azon óhajunknak és javaslatunknak, hogy a főlösztatott országos szövetségünket oly módon helyettesítsük, hogy a vidéki vendéglősök pártolótagként lépnek be a fővárosi ipartestületbe (amely esetben — indokolják ezen javaslatukat a debreceniek — a sok vegyes alakulat mind elvesztendő létjogosultságát, mert a szállodás és vendéglős érdekeket csak az ország egyetlen szakipartestülete korében és irányítása mellett lehet legeredményesebben országosan képviselni) — törvényes akadályok, az ipartestületi törvény rendelkezései miatt nem valósíthatók meg. Azonban ezen óhajt is honorálándó, az elnöki tanács elrendelte, hogy lapunkban az országos vonatkozások figyelemmel kísérése állandó rovat nyitassék.

Mind ezek után főlhívjuk az ország szállodásait és vendéglőseit, hogy *szakipari vonatkozásokban igazodjanak a budapesti szakipartestülethez*, mert csak így védhetjük meg törvényben biztosított üzleti jogkörünket és így érhetjük el a kívánatos orvoslást!

BALLAI KÁROLY
 előadó.

MALOSIK FERENC
 elnök.

POPPER MÓR ÉS LIPÓT RT. BORNAGYKERESKEDÉS
 BUDAPEST-KÓBÁNYA, ELŐD UCCA 8.

TELEFON: * 48-4-62. — ALAPÍTOTT: 1869. ÉVBEN.

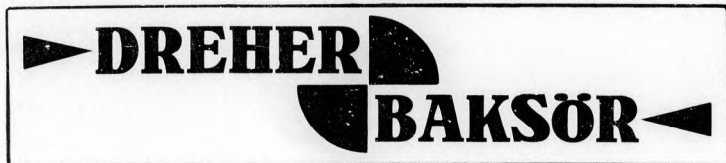
Az 1922. évi szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Olvassuk, ferjessük lapunkat!

Szerezzünk előfizetőket!

A mi naptárunk.

1935 Augusztus 16 Péntek	D. e. 10 órákor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele Muesnyák sörözőben (VIII. József körút 3.)	30 Péntek	D. e. 10 órákor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele a Szívós Sörözőben (VIII. József krt. 85.)
21 Szerda	D. e. 10 órákor a segédvizsgálóbizottság ülése az Ipartestületben. D. e. fél 11 órákor a képesítóbizottság ülése az Ipartestületben. Este 7 órákor Jóbarátok vacsorája Kóhalmi Györgynél (IX. Gyáli út 15c.)	Szeptember 4 Szerda	D. e. 11 órákor a képesítóbizottság ülése az Ipartestületben. D. u. 4 órákor az előljároság rendes havi ülése az előljároság határozata alapján kivételesen Hoffmann János vendéglőhelyiségében (I. Pálya utca 3.) Este 7 órákor Jóbarátok vacsorája Moser Frigyesnél (IX. Tiizoltó utca 18.)
23 Péntek	Este 8 órákor vendéglősök vacsorája Szüts Józsefnél (X. Népliget. Nagyvendéglő.)		
28 Szerda	D. e. 11 órákor a képesítóbizottság ülése az Ipartestületben. Este 7 órákor Jóbarátok vacsorája Kiss Ernónél (XI. Szent Gellért tér 3.)	5 Csütörtök	Az adóközösség tagjainak adóátalányuk befizetése. D. e. 10 órákor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.

A vendéglősök II. bor- és gyümölcsbemutatója

A borkiállítás — amelyről előző lapszámunkban írtunk — előmunkálatai serényen folynak. Minthogy kartársaink a borbemutatónak fontosságát fölismerték és lelkesedéssel esatlakoztak annak megvalósítására, bizonyúra sikeres lesz az a törekvésünk, hogy a nagyközönséget meggyőzzük arról: jó és tisztán kezelt borokat vendéglőkben is lehet kapni!

Az előkészítóbizottság állandóan készenlétben van a részvétel feltételeit, valamint az egyéb tudnivalókat rövidesen közzéteszi.

Bár szép számmal jelentkeztek Kartársaink, további jelentkezéseket szívesen fogadjuk.

AZ ELNÖKSÉG.

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDEGLŐS

Jegyzetek a „nagykongresszushoz”.

(1) LAPUNK MÁS HELYEN megemlítettük, hogy szövetségünk régi nevét viselő Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete ezidei „nagykongresszusát” Zalaegerszegen, szeptember hó 4-én tartja meg. Több hónapi serény agitációval törekkenek annak „sikerét” mindenképpen biztosítani. A megnöveztet egyesület tudvalévően ügynevezett kongresszusokat rendez, amelynek tárgysorozata rendszerint évről-évre ugyanaz, ami nyilvánvaló jele annak, hogy az esetenként fölvetett problémákat nem vitték előre, inkább csak alkalomadás arra, hogy évről-évre belpédij mellett a vendéglátóiparosok panaszait megismételhessék. Egyébként a kongresszusok megrendezése ritkán sikerült s a legutóbbi váci kongresszust is botrányok követték. Az egyesület annak idején reklamálta, miért nem emlékezünk meg a váci kongresszusról? Hát hogyan emlékezünk meg egy vendéglátóipari összejövetelről, mikor annak rendezése esődtől mondott, mikor a váci iparoság egyik legális vezetője tiltakozott nálunk az olyan „kongresszusok” ellen, amelynek egyrészt tartalma nincsen, másrészt, a hiányos és felületes rendezés következtében éppen a vendéglátó iparos társaink látták kárát. Mi érdeme szerint megbecsülünk minden vendéglátóipari munkát, már csak az ipari szolidaritás érzéséből is. Ha jól nem irhatunk, inkább hallgatunk.

Itt megjegyezzük: távol áll tőlünk, hogy az egyesület físztelretelmőt elnökét e megjegyzéseinkkel megbántuk, inkább csak *erélyét hiányoljuk*, hogy szándékait és terveit, éppen egyesületi érdekében nem tudja végrehozni.

A multkor szövattettük, hogy az egyesület mindig elmulasztotta, hogy bevételeiről és kiadásairól nyilvánosan elszámoljon. Nem lehet ezt azzal elhárítani, hogy az alapszabály erre nem kötelez. Ha egy egyesületnek egyszer, kétezer, sőt több ezer tagja van, akkor bizonyára számottevő tagsági díj

bevételeinek is kell lenni és mutassanak föl más, nem ilyen „nagy számú” taggal rendelkező egyesületet, hanem szerényebb keretekben működőt, amelyik nem számolna el nyilvánosan a tagsági díj bevételeiről és annak fölhasználásáról. Erre a *felelősségvétel kötelezi a vezetőköt, nem az alapszabályt.*

*

Ezekután nézzük meg a vendéglátóipar ezidőszerinti egyetlen országos szervezetének szeptemberi programját.

Maga a kongresszus háromnapos és ebből a nagy kongresszus tárgyalásaira a második napon d. e. 11 órától a díszbeédig, tehát 2—3 óráig van idő, azaz ha 3 órákor végződik, éppen négy óra esik rá. Azonban, mint az eddigi rendezések igazolják, a tárgyalás előtti idők programja miatt pontosan alig lehet a tárgyalásokat megkezdeni; a formaszagok és a kötelese és elkerülhetetlen beszédek, üdvözlések stb. ezt a négy órát a felére csökkentik le. Tehát marad 2 óra tárgyalási idő, amely idő alatt megtárgyalni akarják:

2. Szervezkedés ügyét. (Szakipartestületek felállítására vidéken);
3. idegenforgalmi ügyeket;
4. vendéglátóipar a városok szempontjából címen egy előadást meghallgatni;
5. iparunk sereleimet és kívánságait. (Termelői kimerések (hol maradt el a kifőzőipar rendezése?); fűszerkereskedők italmérése, italmérési illeték reformja, vasúti vendégülök ügye, OTI ügyek, körök, kaszinók, kulturházak ipagyakorlása, a koresmaipar képesítéshez kötelese, záróra, zeneszerzői jogdíj, táncengedély-díjak mérséklése, kártyatendelet stb. tb.) (Ismét hol maradnak a szállodai, hát még a kávév problémák?) végül
6. a sörügyeket.

Látványos, hogy a „nagykongresszus” nem végezhet olyan eredményes munkát, amilyen kívánatos, mert akkor kevesebb kísérő program és a szakanyag megtárgyalására a két napnak legalább 6—6 óráját kellene fordítani.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Vezérigazgató: **Klaber Miksa**

Pincészeti:
BUDAPEK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM
Telefon: 69-6-98

Városi iroda:
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS U. 10
Telefon: 14-2-62.

Fellner Béla f. ü. v.

Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvetítő iroda

Budapest, IV., Irányi u. 1. Telefon: 84—2—92

ADLER ZSIGMOND pincérügynöksége közvetli: Szállodai, vendéglői és pensioi személyzetet 40 éves cég. Irodavezető: **Fuchs Öszkár**, VII., Rakoczi út 86. Telefon: 31-6-04.

Jól alkalmazható erre a rendezésre az a közmondás, *aki sokat markol, keveset fog.*

*

Hátha most azt vizsgáljuk, hogy hogyan markolják meg az egyes problémákat?, még szomorúbb eredményre jutunk.

Kétségtelen, a fölvetett témák mind érzékeny pontjai a vendéglátóiparnak. Kérdés azonban, hogy azok így — marokra fogva — elétárvá megoldhatók-e? Szerintünk ez tipikus tüneti kezelés, amely eredményre nem vezet. A vendéglátóipari bajoknak az okait kell megkeresni és ennek megfelelően kell a tételeket fölállítani, azaz, hogy hasonlaltaláljunk, azt a sok sebet, kiütést, amelyet a vendéglátóipar testén tapasztalunk, kenőccsel, jószagú balzsammal hiába kengetjük, mert az csak pillanatnyi jó érzést eredményez, de nem gyógyulást.

Ilyen „nagykongresszus” rendezése nagy erkölcsi felelősséggel jár. Az ilyet alaposan és jól kell előkészíteni, az anyagot kellően átírni, a javaslatokat olyan módon megfogalmazni, hogy az a végrehajtó hatóság részéről elfogadható és megvalósítható legyen. Ehhez bizonyos mértékű önmegtartóztatás kell.

Önmegtartóztatás, népszerűen hangzó, de meg nem valósítható kívánságokkal szembeszállni és nem demagógiával túlléteálni.

Először tehát — ha komoly munkát akarunk a „nagykongresszussal” végeztetni és nem a személyes barátkozás néhány jó óráját biztosítani (mert ez sem megvetendő cél!) — körül kell határolni a sérelmes területet, megkeresni azt az okot, amelynek kiküszöbölésével számos okozat, az előbb felsorolt sérelmek jórésze automatikusan megszűnik. Hogy ismét hasonlaltaláljunk, az ipari ártérileten, ha eredményt akarunk elérni, meg kell keresni azt a pontot, amelynek megerősítésével az áradatot elterelhetjük, vagy ahol a gátat átvágva, a romboló áradatot levezethetjük.

Azonban lehet-e ezen, a vendéglátóiparok ágait károsan érintő követelményeket egy közös, vendéglős, kávé és koresmáros (jó, hogy a kifőzők nin-

csenek meghíva és ezzel kevésbé benyolódott a helyzet!) „nagykongresszuson” együttesen komolyan megtárgyalni, határozni és a vendéglátóipar szempontjából kívánatos javaslatot produkálni?! Bizony, bizony nem lehet. És itt ütközik ki a „nagykongresszust” rendező egyetlen országos szervezet komolytalansága, szakszerűtlensége és így válik rendezése csupán a kartársak összecsiszítására való törekvéssé. Ezzel azonban nem lehet sem a vendéglős, sem a koresmáros, sem a vendéglátóipar maszágnak érdekelten eredményt elérni, hacsak a vendéglátóipar kikezdett jogállományát nem vetik prédaul oda!

Ipari bajainknak — a világgazdasági válságtól és az autarkiatól eltekintve, mert ezen a kormány egyoldalúan nem tud segíteni — egyik legfőbb oka, iparjogi szervezetszűkeny hiányosságai. Egyrészt a vendéglős, a kávéház, a koresma és a kifőzőiparosok különböző iparjogi minősítése, másrészt üzletkörüli pontatlan megállapítás, végül a „rokonipar” fikciója. Ha ezek a problémák megoldatnak, akkor a vendéglátóipar sok nagy és gazdasági sérelme önmagától megszűnik.

Ipari problémáinkkal behatóan és részletesen foglalkozott a budapesti iparpartület, amelynek ezirányú tevékenységét, tárgyalásait és javaslatait csak rosszakarattal lehet kisebbiteni, vagy éppen semminek venni. És minden *elvi* ellentét túl (mert *benneinket* semmi néven nevezendő személyi ellentét és törekvés nem választ el) minden vendéglátóipari, főleg azonban vendéglátóipari megmozdulás feladata csak az egyetlen szakiparpartület konkrét törekvéseinek támogatása lehet. Tudjuk jól, hogy azoknak, akik személyük üldözésében vélik feladatukat, hiába beszélünk objektív célok munkálásáról. Köztudomású, hogy személyileg elfogult emberek képtelenek még az őket érdeklő kérdésekben is tisztán látni.

De menjünk tovább!

A bajok enyhítésére, hogy az általános érvényű fejtegetésről a *gyakorlatra* térjünk, a kifőzőiparnak engedélyhez való kötése és a koresmáros rendezése vezet. Az utóbbit olyképpen, ahogyan iparpartületünk a budapesti koresmárosiparpartullal megegyezett: 3—5 évi koresmaipari

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR
1 1/2 literes zárt palackokban

KÖBÁNYAI POLGÁRI
SERFÖZDE
gyártmánya.

VIRÁGVÁZÁK
Elsőrangú műköből készített virágtartók, szökőkutak, művészi szobrok, kertipadok,
ballustrádok, teraszok, oszlopok
általánosn elismert legjobb minőségű vasbetetes fagyellentálló műköből készítve. Menyezettisztek, valamint úgy külső és belső szobrász- és műkömunkák készítése
BAUM szobrász
Rottenbiller uca 58. Damjanich ucaál szemben.
Tel: 43-5-45

Csak a Szaknévsorunkban felsorolt cégektől vásároljunk!

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borpincészete**Fajborok, tömegborok, csemegeborok hordótételekben.****BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.**

Telefon: 11-5-57.

Borok berakldozása
előnyös feltételekkel.**BUDAFOK, PETŐFI-ÚT 40.**

Telefon: 69-7-60.

zárlat után, a koresmárosoknak vendéglősökké való átminősítése a megállapított feltételek szerint. Ezzel szemben a „nagykongresszus” a kifőzőiparral nem foglalkozik (legalább a programból nem tűnik ki ez), a koresmárosipart képesítéshez javasolja kötni. Ezen a módon nem oldható meg a koresmaipar ügye. Először a vendéglátóiparban nem lehet kétféle képesítést statuálni, egy magasabbat vagy teljesebbet; másodszor pedig, ha a koresmaipart vendéglői képesítéssel akarnák rendezni, ez teljes romlására vezetne mind a vendéglős, mind a koresmárosiparnak. A gazdasági feltételek igen nehezek most is, a koresmák képesítése következtében a versenyfeltételek még jobban kiélesednének, ami helyrehozhatatlan gazdasági kárt okozna, eltekintve attól, hogy a vendéglőipar mai — nem betetőzött — szintje még jobban leromolna. De a koresmárosság sem nyerne, mert a leromlott szintű vendéglők a legnagyobb konkurrenciára kényszerülnének a koresmákkal szemben.

Ha az egyesület elnökségét az *iparszerűség vezetői*, csakis az ipartestület álláspontját fogadhatja el a „nagykongresszuson”. Aminek nem lehet akadály, példa erre a termelői kimérések ügye. Közudomású, hogy az egyesület váci kongresszusuk előtt a termelői kimérések *megszüntetését* kívánta. Vác előtt esatlakozott az ipartestület közismert javaslataihoz és Vácson az ipartestületnek az emlékiratát — annak megemlítése nélkül azonban — referálták le.

Még csak egy ismert javaslatához szólnunk hozzá: az *italmérési ülték reformjához*. A javasolt mód keresztlyvithetetlen és a pénzügyi kormányzat azért nem fogadhatja el azt a javaslatot, hogy az italmérési illeték minden fogyasztási adóval terhelt borhoz espassék, egyrészt mert nem minden zárt fogyasztási területre behozott bor kerül kimérésre, másrészt és legfőképpen, mindenképpen ragaszkodik ahhoz, hogy a nivósabb, az előkelőbb, a luxus vendéglők magasabb illetéket

Olcsó, pontos, megbízható a Standard ciánozó

Sváb, ruszni, bogár, egér, patkány-irtást jótállással vállalunk.

IV. Kossuth Lejos u. 12. T. 89-5-85

Vendéglősöknek, szállodásoknak nélkülözhetetlen a

Kristály-szűrő

borhoz, likőröz, pálinkához.

Gyártja:
Egyesült Gép- és Fémárnyák Rt. Budapest
Egyedárutói út.

FORSCHNER JÁNOS, pincegazdászati cikkek
Budapest, VI., Teréz körút 41. Telefon: 11-6-10.

fizessenek, mint a kisvendéglősök és koresmárosok, ami gazdasági szempontból érthető és helyes is. A javasolt mód éppen a kisvendéglősöket és koresmárosokat sújtana. Viszont azonban azt a kívánságot kell hangoztatni, hogy az italmérési ügyben az évi tényleges fogyasztás után — a mai állapottól eltérően — évente utólag állapíttassék meg s ne három évre előre. Itt hangsúlyozottan föl kell hívni az italmérőket, hogy addig is, míg ezen méltányos követelést valóra váltják, pontosan tartásuk nyilván és közöljék összeírás alkalmával italfogyasztásukat, mert adóközösségi tapasztalatból látjuk, hogy az ú. n. fejből vagy hasból leadott adatok mennyi kellemetlenséget okoznak, dacára, hogy az adóközösségben könnyebb a reperálás módja, mint a kinstárnál.

Mi lennének a legboldogabbak, ha a zalaegerszegi „nagykongresszus” okos és komoly tárgyalásával, magatartásával és szakszerűségével méltó lenne az egyesület új nevéhez és az egész magyar vendéglátóiparhoz, sajnos azonban, amint ezen tárgyilagos jegyzetekből is kiténik, nincsenek meg ennek az előfeltételei.

Vásároljon

magyar gyártmányú

SALICYL-t

Előállítja:

CHINOIN-GYAR, Ujpest

Csakis
lapunk hirdetőinél
vásároljunk!

HUNGÁRIA GUMMIPADLÓ

Gyártja:

„HUNGÁRIA“ GUTTAPERCHA ÉS GUMMIÁRUGYÁR RT., BUDAPEST-NAGYTÉTÉNY

 Izsézes, tartós, higiénikus! Színben, minőségben elsőrangú!
 Készül stíma, márványozott gyönyörű színekben, folyóméterenként és kockákban,

A szállodai hitel a megvalósulás előtt.

Irtta: Németh Aladár.

KAMARANK ELNÖKÉNEK. Eber Antalnak, kezdeményezésére döntő lépés történt a szállodaiipari hitel kérdésében. Az OTI *örökségi tartalék-alapjaiból* most már szállodaépítési és tatarozási célokra is lehet kölcsönöket folyósítani. A törvényes lehetőség kerete adva van. Vizsgáljuk meg, hogy mik a gyakorlati lehetőségek?

Egy millió pengő szállodakölcsön folyósításáról lenne egyelőre szó. A kölcsön visszafizetésének ideje 10–15 év.

Biztosítók: I. helyű bekebelezés a becsérték egyharmadrésze erejéig. Ezenkívül bankgarancia.

Kamat: az OTI részére 4,5%, a bankgaranciáért 2%, összesen 6,5%. A kereskedelemügyi miniszter azonban tárcája terhére *évi 50.000 P kamattengelyt vállal*. Így a tényleges kamattelher — egymillió kölcsöntőket feltételezve — 1,5%-ra eszken. Ez valóban oly kedvezményes kölcsön lenne, amelynek buzdítólag kell hatnia az elriasztott vagy álvó vállalkozási kedvre.

Ha a közpénzek kapcsolatba kerülnek a szállodaiiparral, úgy ezt a kapcsolatot a *két véglet jellemzi*. Az egyik véglet: a közpénzek millióinak *kereskedelmi kalkuláció* nélkül való investálása. Példák: Szent Gellért „gyógyászó”, lillafüredi Palotaszálló, Balatonkenese, Rudasfürdőben tervezett szálloda. A befektetett nagy állami és városi tőkék semmi kamathozamot sem produkálhatnak. A másik véglet: a fent ismertetett OTI kölcsönakció tervezet, amelynél oly *túlzott biztosítékokat* követelnek, a garanciákat annyira körülbástyázzák, hogy az így megszorított hitel megtermékenyítő, produktív hatását eleve kizárják.

A modernizálás szoruló öreg szálloda épületeinek tehermentesnek kell lennie. A becsértéknek csak egyharmad részét lehet igényelni. De még ehhez is bankgarancia kell. Ha az elmélet síma területéről a valóság sáros útjára térünk, akkor tudomásul kell vennünk azt a tényt, hogy *tehermentes szállodai ingatlanok nem igen találhatók*. A tehermentes szállodai ingatlanok rendszerint közületek, nagy pénzintézetek és sörgyárak tulajdonát képezik. A városi ingatlanok már a Speyer-kölcsön feltételei miatt sem terhelhetők meg. A pénzintézetek

és sörgyárak nem keresnek tatarozási kölcsönöket, sőt iparunknak ezek eddig is hitelforrásai voltak.

A tervezet elsősorban a *vidéki szállodákra* gondol, mert a vidéki szállodáknál jelentkezik a leg-égetőbbben az intenzív modernizálás szükségessége. De a vidéki szállodáknál még kevésbé találhatjuk meg a tehermentes szállodai ingatlanokat, ha csak nem városi tulajdonról van szó.

A valóságos helyzet első követelménye tehát a *biztosítékok túlzásainak enyhítése*.

A második követelmény: reális és megnyugtató fedezetet kell teremteni. A jó adós hitelezőjét biztosítani kívánja. A szállodaiipar nemcsak az ingatlan, de a berendezés, a felszerelés is jelentős tőkéket képvisel. Nem lenne helyes e valóságos értékeket teljesen figyelmen kívül hagyni. Nem fordíthatjuk el fejünket attól, ami a nyugati államok hitéletében jól bevált. Az *ingójelzáloghitel intézményét* nékünk is meg kell valósnítani. Legalább az idegenforgalomban különösen érdekelt vendéglátóiparban. Ekként a szálloda és vendéglőipar reális *hitelbizsítást 100 százalékkal növelhetjük*.

Svájében minden szállodai ágyra ötezer frank szállodai hitel esik. Távollról sem kívánatos, hogy a mai szállodaiiparunk is ily nagy mértékben eladósodjék. Ilyen hatalmas adósság kamatát megközelítőleg sem tudnánk megkorsolni, különösen, ha közönségünk gyengült fizetőképességét, a forgalom megkötöttségét s a fürdőhelyek szezonjának rövidségét számított előt tartjuk. De ha mégis pörházamat vonunk a svájci és a magyar szállodaviszonyok között, akkor objektíven azt is meg kell állapítanunk, hogy a svájci ipar fejlődésének és mintaszeregségének egyik *műhelytitka* nem más, mint a *hitelförások bőségessége és olcsósága*.

Messze vagyunk Svájtól. De Eber Antal kamarai elnökünk széles látóköre, segítő ereje, borítóvalés logikája *egy hatalmas lépéssel közelebb vitt bennünket*. A magyar szállodaiipar hálatalét szívvel közöni ezt meg Eber Antalnak, aki kezdeményezésével új fejlődésünk alapkövét rakta le.

Tanult mészáros és pincér

ellenzi (Steiermark) szállodás és birtokos fia, a magyar nyelv meglunása céljából, csere útján elhelyezkedést keres nagyobb vendéglő vagy szálloda-üzemben Felvilágosítás lapunk kiadóhivatalában.

Éffermeknek, vendéglőknek előnyösen szállítunk mindennemű zöldségfélélt és gyümölcsöt előnyös feltételek mellett. Konzerválás céljaira nagyobb tételekben közvetlen a termelőtől. — Mindig friss és megbízható árú.

MEZŐGAZDASÁGI TERMÉNYEK BESZERZÉSI ÉS ÉRTÉKESÍTÉSI VÁLLALAT

Budapest, VIII., Bérkoosis uca 19. II. 11.

Telefon: 56-4-10.

Szobafestést modern kivitelben végez **Gralitzer** Király ucca 54. Tel.: 15-9-74 Kitűnő referenciák!

A termelői bormérések.

Írta: Malosik Ferenc.

MIDÓN ERRÓL A KÉRDÉSRŐL írunk, minden okunk meg lenne arra, hogy epébe mártstuk a tollunkat. Oly nagy az elkésередés és valóban nagy önmérsékletre van szükségünk arra, hogy el ne ragadtassuk magunkat.

Évtized óta folyik a harc — befejezetlenül. A szemben álló felek, illetve mi, vendéglősök és keresmárosok, többször megkíséreltük az ellentétek kiküszöbölését, de dűlőre nem juthatunk a termelői érdekeltség mákaes magatartása miatt.

Olyan fellegvárban ülnek, amelyeknek bejáratnait magas hatalmasságok őrzik.

Ma talán már a Himalája csúcsát könnyebb elérni, mint a termelői érdeklőpviselésnek fellegvárába jutni.

De háromnyire elzárkóznak vagy bezárkóznak, ismételtlen megkíséreljük, hogy bebecsássanak bennünket, vagy ha féltik kincsüket, velünk semleges helyen, mint egyenjogú féllel, a tárgyaló asztalhoz leüljenek.

Ezt úgy véljük elérhetni, hogy más várakat, akik nagy tekintélyek és befolyással bírnak, kérünk fel közvetítésre.

Ilyen várak Budapest székesfőváros polgármestere és a vidéki városok polgármesterei. Hozzájuk fordulunk és kérjük őket, hogy védjék meg polgáraink jogos érdekeit. A vendéglős és keresmáros minden időkben hű és hálás polgára volt a városnak és az államnak, amelyben lakott, ezt a mult is igazolja.

Furcsáljuk tehát, hogy különbséget tesznek a haza polgárai között, hogy nem teremtenek rendet olyan dolgokban, amelyek nyilvánvalóan sérelmeket az italmérvő vendéglősökre és keresmárosokra, sőt, hiába vitatják a termelők és a termelő-borkereskedők érdekelte kis része, sérelmes és káros a termelők egyetemére is.

Ha a várúr megtűri, hogy várfala tövében a dudva (az álbortermélesek) elburjánózzanak, talán azért, mert vámot fizetnek a hatalmasságoknak, a napnak kell igazságot szolgáltatni azzal, hogy hevével elperzséli azokat.

A várúr elégedjen meg a mai nyomorult világban kevesebb haszonnal, hagyja élni szegény szeléreit is (a vendéglősök és keresmárosok 90%-a szegényember), akiknek verejtékes, éjjel nappal tartó munkájának eredményéből a várúr a multban földet és házakat vásárolhatott.

Budapest székesfővárosunk derék polgármestere: Szendy Károly egyenes kívánáságra, aki szívén viseli polgárainak érdekeit, legközelebb az érleltek felek tanácskozársra lesznek egybehalva, amelyen, reméljük, hogy végre egyszer talán mégis tudunk olyan megegyezést létesíteni, amely a szem-

Mindenféle kárpitosmunkák olesó, szakszerű javítását, készítését vállalja az évtizedes Pleso-cég.
Pleso János kárpitos és díszítőmester Budapest, Alkotás ucca 26. Bejárat Nyárfa ucca 3.

Jólmenő vendéglő
Budán, forgalmas helyen jutányosan **ELADÓ**. Felvilágosítást kiadóhivatalunk nyújt, telefonon is (876-08).

Uti bőröndök és nesseserek, dívatos női táskák és dívatövek, főpincér-felszerelések
MERCUR bórdíszműüzem
IV. Reáltanoda u. 19.
E lapra hivatkozva, 5% engedményben részesülnek

Sok pénzt takarít meg
az irógépszalagnál, ha nálam szerzi be, mert egy új szalag P 2.50-5, nálam pedig kapható egy regenerált szalag 1 pengőért és annyi ideig eltart, mint egy új szalag. Ha elküldik az irógépszalagot, úgy 50 fillérért felfrissítem. SZENDE, Dob u. 52.

Falradírozás, surolás, vixelés, féregirtás
mégis legolcsóbb, legtökéletesebb, leggyorsabb
TOLDY lakástakarítónál,
Rózsa u. 86. Tel: 270-53.

FRIED JENŐ (éiánozó gázmester) korrekt féregirtó vállalat. A szakmába vágó mindenféle féregirtást jótállással elvállalok. Korrekt munka. — Szolid árak. Kozyhai svábirtás. Kartás. Budapest VI. Csengery u. 67. III. 18. Telefon: 12-4-11.

BECK SÁNDOR
Központi fűtés, vízvezeték, csatornázás. Egészségügyi berendezések és épületbádogos munkák vállalata. BUDAPEST, VII. Akácfa u. 41. Tel: 31-4-19.

Vendéglők, borozók leszámolásra
italfedezettel, díjmentes lakással kiadó.
KERESKEDELMi, ADÁS-VÉTELi IRODA
Rottenbiller ucca 6/a, földsz. 5.

JÉGSZEKRÉNYEK
BRAUN MÓR
Magyarország aranykoszorus jégsszékreny-, bor- és sörhűtőszekületek gyártója. Állandó nagy raktár.
VII., Kertész ucca 48. Telefon: 37-3-14.

Cifka József

pincegazdasági cikkek szaküzlete.
Budapest, V., Vilmos császár út 48. sz. Telefon: 22-8-92.
Borszivattyúk, szűrőgépek és az összes berkezelési anyagok.

ben álló feleket igazságos állapotot teremtve meg-
békíti.

Szendy Károly polgármester úr az érdem,
hogyan ebben az irányban az első lépést megtette!

Könyvek

Mi volt száz év előtt?

— PEST-BUDA 1835. ÉVBEN. —

Írta: dr. Mazsáry Béla.

A TÖBB MINT SZÁZEZER lakosú, szépen fej-
lődő két testvérvárosnak: Pestnek és Budának, vagy
miként akkor már irodalmi berktünkben neveztek:
Budapestnek társadalmi életét s így az ezzel szo-
rosan kapcsolatos vendéglői életet is az 1835. esz-
tendőben két hatalmas Nagyról befolyásolta. Mors
Imperator, a Halál öfelsége ez évben ragadta el az
élők sorából Ferenc eszászart és magyar királyt.
Az uralkodó halálakor elrendelt országos gyász
korai véget szabott a farsangnak, a bális s hangver-
senyidénynek s hetekre elnémította a színházakat,
a zenét és a zajos összejöveteleket.

A másik kegyetlen Nagyról, kivel szintén nem
lehet alkudni s ez évben sok szép reményt esírájá-
ban ölt meg: az Időjárás, mely 1835-ben különösen
kedvezőtlen volt. Hosszú, kemény tél után szeles,
esős tavasz következett, hűvös esős nyár és ősz
után korai tél köszöntött be. De minden rossznak
megvan a maga jó oldala is. Az új uralkodó trón-
ralépte csakhamar elfelejtette az elhunyt uralkodó
utáni gyászt s az országosan elrendelt gyászdíó
leltével az elmaradt farsangév kárpótlásul új,
legalább is akkor Pesten új társaszoarakozási lehe-
tőségekkel lepletk meg bécsi minta után az éllelmes
pesti vendégladadók a szórakozni vágyó közönsé-
get. A hűvös idő amennyit ártott a zöldbeli ven-
deglőknek, ugyanannyit használt a városbelieknek.
A hűvös idő visszariasztotta a pestieket a zöldbeli
kirándulásoktól, ámde a pesti vendégladadók új-
zerű, díszes belső udvarkertjeikben megtalálták a
kárpótlást, a fás, virágos természet illuzióját jó

délapántk s az ez évben mind nagyobb számban
nyilvános helyeken megjelenő dédapántk.

Egy harmadik tényező a vendéglátóipar fejlé-
désében az idegenforgalmi szempont, melyet az
egykorú sajtó jelentékenyen kiemel s az akkori
pesti vendégladadók egy része rögtön felfog, ha-
talmas, pompás berendezésű vendégladadók épül-
nek, illetve a régiok ilyenekké alakulnak át és en-
nek külső dokumentálására megjelenik Pesten is a
„Hotel” elnevezés.

Ezen rövid összefoglaló bevezetés után lássuk
immár az egykorú lapok nyomán az 1835. esztendő
azon eseményeit, melyek a vendéglátóipart érintik.
Vezérelnek a német nyelven megjelenő „Der Spie-
gel” (A Tükör) című művészeti, irodalmi és divat-
lap és Garay Jánosnak „Homművésze, melyek min-
denkor híven és részletesen tájékoztatnak az ide-
vűgő társadalmi események felől.

*

Az 1835-ös év farsangjának „nagy hete” ja-
nuár végén zajlott le, mikor a bécsiek körülraj-
zongott Lanner-je jött le Pestre teljes zenekarával.
Strausz akkor nyugateurópai körúton járt, de Pes-
ten egyébként is jobban szerették Josef Lannert,
ki különösen az előző évben komponált „Pesti val-
cer”-rel hódította meg a pestieket. Lanner jobban
értett a „mi nyelvünkön”. Ha nem is beszélt ma-
gyarul, de tudta mivel lehet a magyarokat meg-
nyerni. Így 1835 őszén ő is, zenészei is fekete ma-
gyar atillában léptek a vigarda pódiumára. Nem is
hallották a régi vigarda falai olyan tapsvihart se
azelőtt, se azután. (Der Spiegel II. 7201.)

Az 1835-ös farsang „nagy hetén”, január 25-én
a vigardában igen szép számú közönség lejtette a
valeort. Lanner maga dirigálta saját szerzeményeit.
Zajos tetszést aratót a hat tételből álló „Gözwaleer”
(Dampfwalzer) első pesti bemutatója. Lanner any-
nyira meghódította Pestet, hogy négy nappal ké-
sőbb, január 29-én már 3000 ember szorongott in-
kább, mint táncolt reggel hétig a Lanner által há-
romnapos itt tartózkodása alatt szerzett „Momen-
t Walzer” ütemére. A vigarda és a színház-
vendéglő bérlője, Fischer úr mindenestre szintén

Trafikot vegyen át

kezelésre, befektetett tőkéje és megélhetése biztos,
övadékkára teljes fedezetet kap. Csakis korrekt
megélhetést nyújtó trafikok közvetítésével fog-
lalkozik a **DORÁNYKISÁRUSOK SZÖVETKEZETE**

Salétrom uca kilenc, 1. ót. Telefon: 35-35-2.

MOCNIK-MUSTAR !!

legyen minden asztalon !!

PULVEX rovarirtó

hatásos, megbízható. Szintelen és szagtalan, emberre nem mérgező. Szállodák takarításánál nélkülözhetetlen
Gyártja: Cooper McDougall & Robertson Ltd. Berkhamsted Anglia. — Főelárulító:
Lindner Dániel Budapest, V., Alkotmány-u. 23.

monumentális munkát végzett, hogy 3000 embert el tudott látni étellel és itallal. (Der Spiegel. I. 48. 64. és 79. ll.)

A viganra, vagyis redoute termén kívül igen sikerült bálakat rendeztek a „Hét választófejedelem”, a „Vadászkürt”, a „Fehér Hajó” és a „Magyar Király” fogadók tánctermeiben. A külvárosi bálók közül híresek voltak a Kerepesi úti „Mátyás Király” közbáljai. Budán az országgháza dísztermében és a Medve uccában máig álló Fácánban rendezték a bálakat. (Honművész. I. 47.) A báli tudósítások, a hölgyek tolettjei, a zenei produkciók s a termék díszítési mellett mindig kiemelik a fogadókok kitűnő konyháit és pincéit, mint a farsangi hangulat fokozóit. Ennek a vidám farsangi hangulatnak aztán hirtelen végeszakadt, mikor a máreius másodikára virradó éjjel meghalt Ferenc eszázár és király. Az országos gyász időnek előtte berekesztette a báli idényt, végét vetette a hangversenyeknek és három hétre elnémította a színházakat is. (Honművész. I. 208. és Der Spiegel I. 145. l.)

*

A pesti vendégfogadók tánctermei nemcsak Tepsichore híveit fogadták be, hanem hajléki voltak Apolló fiainak is, bennük zajlottak le az esti hangversenyek ősztől tavaszig a bálmentes napokon.

Ugyanesek a vendégfogadók tánctermeiben szórakoztatták az arra kívánsó publikumot a különböző panorámák és természeti kabinetek. — Wierer és Társa a „Hét választófejedelem” szállójában mutogatták mechanikai bábszínházukat. (Der Spiegel. I. 296. l.), mint ahogy a különböző panorámák, diorámák és cosmorámák előszereettel ezt a váciuccai termet bérelték ki, lévén az a város legforgalmasabb ucejében. (Der Spiegel II. 568. l.). A nagy báli főidényben azonban itt is táncmulatóságok s hangversenyek lévén, a mutatóványosok a kovésbé előkelő helyekre szorultak. Így februárban a Zrínyi vendégfogadó első emeletén a Hatvani (ma Kossuth Lajos) utca és az Országút (ma Múzeum körút) sarkán egy „természettárat” mutogattak, benne többek között „születések után néhány óra múlva meghalt s most borszeszben levő összenőtt két kis gyermek.” A számi ikrek előzői spirituszban. (Honművész I. 86.).

Hogy a „művészet”-nél maradjunk, meg kell még említenünk a Spiegel következő híradását: „A közismert Jaegermann D. úr, a ceruzarajz, a keleti és kínai festészet tanítója jelenleg városunkban tartózkodik és azon urakat és hölgyeket, sőt gyer-

ELŐZETES JELENTÉS:

CSÁKY-féle MUST MOST

Üzemvezető.

Csáky vezetése alatt álló

SAJTOLÓ-ÜZEM

Váci ucca 69.

IV. ker. előjáróság-gal szemben.

Telefon: 87-3-86.

MÁRKA-MUST!

Must-kiszolgálás aug. 15. körül kezdődik.

Csak ezen fényképpel ellátott igazolvánnyal rendelkező alkalmazottamtól sziveskedjük árut elfogadni.

Az időjárás következtében a must-sajtolás kezdete pár nappal eltolódik.

A kiszolgáltatás első napját körlevélben tudatjuk a vendéglátóipar i. t. tagjaival.

Alarm cianozó megbízhatóan és olcsón irt.

VII. Bethlen Gábor ucca 8. — Telefon: 33-9-83.

DOMONKOS ALAJOS

okleveles pincemester, borkereskedő, bor- és pálinkabizalmas Cegléd, I. Pesti út 19. Tel.: 54. Ajánlja kitűnő fajburait. Bort, pálinkát előnyösen követik. Vendőinek ingyen szaktanácsal szolgál

Törv. védve. Szab. sz. 7283.

Odorex szagtalanítja jégsekrényét

elnyeli az ételszagokat

megóvja az ételt a romlástól

ellettartama 3 hónap

ODOREX eladási osztály

Dob ucca 106.

Ara dobozonként 1.70

TELEFON: 41-3-27.

Napellenző!

KLING SÁNDOR vasszerkezet üzeme

Uj és használt napellenzők és ponyvák készítése, javítása és karbantartása a legolcsóbban. — Használt és modernizált napellenzők minden méretben kaphatók. Javítást vállalok. — Gyözödjön meg áramról saját érdekében!

VII. Aréna út 42. szám.

Mintaraktár: VI., Pottanyus ucca 6.

„Lágmányosi” Lakberendező Vállalat

Czúnk ezüstkorszorával és aranyéremmel kitüntetve!
I. Bertalan ucca 27. és Horthy Miklós út 34. szám.

Vállalunk: Teljes lakás-, iroda- és üzlethelyiségeket, Butorok fénye zselei, antikbutorok szakszerű javítását házonkívül is Kárpitos- és díszítőmunkákat. Függetlenk feltévést, feldolgozásokat, átalakítás. Sojál kárpitos- és asztalosműhely. **Tel.: 59-3-61.**

meketket is, kiknek a rajzolásról és festészetéről fogalmuk nincsen, négy óra alatt megtanítja az ő szép művészetére hat forint tiszteletdíjért a „*Maqyar Királdr*” vendéglőfogadó 3-dik emeletén 7. szám alatt.” (I. 184. l.).

*

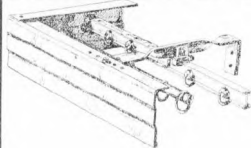
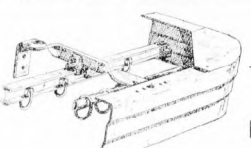
Amily érzékenyen súította az országos gvász a vendéglőfogadósokat és táncaterem-bérlőket, épp oly érzékenyen súította a zöldheli vendéglősöket és népmulatságokat a rossz időjárás. Az április elrontotta hívsvét hétfőn a Szent Gellért-hegyi népiünnepet. Hídeg szél és eső hevesgette el a népet, mely már indulóban volt a Gellértra. Nem is ütötte föl ott sátrát ez évben egy mutatványos, egy serméről, egy bornérről sem. „De jobb is — írja Garay János — hogy a Gellérthegyi népiünneppől mi sem lett, e minden budapesti népiünnepp legvadabbjából, melynek alig van egyeb ezéja, mint ott egymást — almákkal dobálni.” Térv, hogy a vásott fiékök almahajigálása nem egyszer súlyos balesetet okozott. Ezután Garay felsóhajta: „Mi a Gellérthegy most s mit lehetne abból készíteni! Ha mi Gellért ormát metelenesen kigyózdó uttal körülvevőznök, az utat fákkal beültetnök, milly felülmúlhatatlan promenadot nyerne Budapestünk.” Ez időben ugyanis csak a tabáni szőlőkön keresztül vezetett út a Gellérthegyre, melynek kopár tetején a csillagvizsgáló állott. Ezt 1849-ben Buda ostromakor Hentzi generális összelövette, majd a Citadella épült a helyén. A csillagvizsgáló egykor leírói mindig kiemelik, mily nagy előny, hogy nincsenek fák a Gellérthegyen, nem zárják el a szabad kilátást a csillagvizsgáló messzelátói elől. „Ez messze se volna — folytatja Garay — fáradságos sem, a fák híves árnyékot, a hegyi levegő megbősülhetetlen frissülést, a kilátás gyönyörű élvezetet s olyat nyújtana, millyet kevés város nyújthatna Európában.” Ime Garay költői fantáziája előre látta, amit száz év múlva mi most végre, bár még mindig nem teljes mértékben, a Gellérthegy rendezésével elértünk. „Minthogy a hegy közepén térs lapályos hely van: oda egy *restaurant* s *Tivoli*nk készen van! Búcsúkeséggel vezethetünk oda minden idegent s neki az emelkedő óriás Pestet, mely elégülnet, milly örömkéjjel megutagathatók!” (Honnművész I. 268—271. l.). Ime az idegenforgalmi szempont előterbe vonulása. Erre később még visszatérünk.

A Gellérthegyi hívsvéthétfői népiünnepelet tehát története a rossz idő. Így történt aztán végig az egész esztendőben minden népiünneppel. A rossz idő tovább tartott s ez okozta, hogy *mánsnak első napját* csak igen kevesen illelték a nyilvános mulatóhelyeken. (Honnművész. I. 293. l.).

A reményvesztés felül hídeg május — írja május 31-én a Honnművész „Pesti vizsgálója” (ez a pesti társasélet állandó rovatának címe) — a nyilvános szabadtéri mulatóhelyek (így nevezték akkor a zöldvendéglőket) bérlőinek számítását megsemmisíté. „Mélyen érezhetik ezt a Pest városi erdőeske (a Városliget) vendéglő házának, Budán a Horváth-kertnek, a ligetszugi (ma Züligiget), a Loszlovsky-kert, a vasfördő (Pesten a Nyár utcában) és a Szép Juhász né romantos vidékének bérlőjeik.” Legérezkenyebben sújthatta a rossz idő a Szép Juhász né, melynek vendéglője ez évben épült. Erről a Spiegel következőképpen számol be: „Ezen bájos hely anyagi jóvoltáról is történet most gondoskodás. A tulajdonos nagy költségekbe fektetéssel megfelelő vendéglőt építtetett, melynek tágas helyisége, kecses architektúrája és kényelmes berendezése mi kívánivalót sem hágy. Nyugalom, étel és ital kívánt és kielégítő mértékben kapható. Vannak, akik egész nyárra bekvártélyozták magukat ide. Mindenkinék csak melegen ajánlhatjuk nyári tartózkodásra e helyet, mely magánfogatony vagy társasokcsin egy óra alatt elérhető.” (II. 520. l.).

E meleg ajánlás azonban hiábavaló volt, mert a nyári hívsvé maradt. Hiába írta a Honnművész: „azonban hihetőleg a komolyabb idő se tart soká s a budapesti vidám közönség számosan fog élni kellemoivel az évről-évre mindinkább varázs-berekké alakuló pesti erdőeskenek, meglátogatja estünként a csinos Horváth-kertet, melybe nagyobb muzsika kar jelenlétében 10 pengő krajeár a bemenet díja, s az említtet többi hegyvidéket.” (I. 349. l.).

Híu remény volt. A nyár továbbra sem akart igazni nyár lenni, a nap arany sugárjai nem ragyogták be a budai hegyeket s a város bősége nem tette ki az embereket a szabad természet hív előbe. Bár *Anna-naphor* Budapesten a külvárosi kertek s táncatermek bérlői nagyban készülődtek s július 26-ára valamennyien fennen hirdették a táncmulatságot és a kertek kivilágítását, az idő ezzel mitsem törődve, e napon is hívsvé maradt, úgy hogy min-

Kérjen képes árjegyzéket!

Telefon: 22-0-77.

NAGY FERENC
vaskereskedő
Budapest, VI., Ó ucca 3.

NICKEL-CHRONIA

Szállodai és vendéglői felszerelési tárgyakat
nikkelez és chrómöz
 jótállás mellett
Nemes Ede Budapest, VI. Nagymező
 ucca 45. Telefon: 18-9-80

denhol csak igen kevés közönség gyűlt egybe. Peer Károly úr, a Nyár-utcai vasfürdőnek bérloje, aki kertjének kivilágítását és katonai muzsika-kar és bécsi tréfás éneklők által ígerte mulattatni közönségét, az Anna-napi mulatságot jobb idő reményében elhalasztotta augusztus 1-re, szintúgy a Horváth-kerti bérlo is. Csak a városmajori tüzijátékot puffantották el 27-én. (Honművész. II. 504.)

A szeptember 8-iki *leopoldmezei népnív* napja sem derült fel Budapesten oly nyájasan, mint más esztendők Kisasszony napján. Bár a reggel ködös volt, mégis sokan tödültek ki a budai hegyek közt álló Remete-Mária kápolna busójára s onnan régi szokás szerint délre visszajöttek a Leopold-mezejére, e kies vendéglőhelyre. De a dél felé támadt szél a később kimenni szándékozókat elijesztette, úgyhogy délután a Leopold-mezején csak félannyi embert lehetett látni, mint más esztendőekben s ezeket is a már 4 óra után heboruló s esővel fenyegető ég olly annyira megijeszté, hogy felejtjvén részint a szabad ég alatt, részint a táncteremben keringő sokaságot, a fák árnyékában bohóskodó policinellát, a pattogó béka-rakétákat, a meghiátó kilátást Amália szirtjén, a zibongás közt lakomázó egyes vig csapatokat, már 5 órakor serengéskint haza sietteté." (Honművész. II. 593. l.)

A szüret a Váralján és a kertekben szeptember 28-án kezdődött, az általános szüret pedig október 5-én. A szüreti mulatságokat elmosta az eső. Az október végig esős volt, november elején beállott a fagy, 5-én már harapott és 13-án már olyan erős volt a dunai jégzajlás, hogy be kellett vonatni a hajóhidat téli kikötőjébe s a két város adventi téli álomba merült. (Honművész. II. 641., 728. és 745. l.)

*

Most nézzük az érem másik oldalát, mert hiszen ami az egyiknek bánat, az a másiknak öröm. A hűvös idő a város falai közt tartotta a pestieket s a városi vendéglőket s kormszakat látogatták, mert a „Pestváros belseje se szűkölködik esinos vendéglő s mulattatóhelyek nélkül. A *Hévírvasztó* hotel bérloje udvara belsején a nyílt vendéglőhely (ez a *Flórakert*) fölébe üvegablakos verandát készített; a *Vadászkürt-hotel* bérloje *Arkádijája* tetejét virágokkal s edényekben zöldelő fácskákkal rakta meg, mellyek közt vendéglő asztalok állanak, melly helyet a geniális ötletű bérlo *Semiramis kertjének* keresztelte; a játékszin (a mai Vörösmarty téren állott Német Színház) épületében levő vendéglő hasonlót eszelekedett a teremekben vezető nagy esarnokkal." (Honművész. I. 349. l.)

*

A pesti vendégfogadók esinosulása, nagyobbdása és emelkedése 1835-ben már láthatóan lé-

MODERN SZINES ÉS KOMBINÁLT HALÓK
 valamint régi bútorok modernizálása. Balogh
 műasztalos, VII., Erzsébet krt. 44. (Dob ucca és
 Valeró-ucca sarok.)

GÁRDONYI M. MARCELL lakatosmester műhelye
 Akácfá u. 61. Alakult 1884-ben. Készít mindenféle
 tűzhely javítást, redőny, napellenző és roletták
 karbantartását a legolcsóbb árban.

„RECORD”

padlóolaj beeresztő és fényesítő
 a legjobb! — Kapható mindenütt!

**Svábbogarak kiirtá-
 sára a legbiztosabb
 és leghatásosabb**

REX rovarirtószer

Ne kísérletezzon bizonytalan szerekkel! Számos elismerő
 levelekkel bizonyíthatjuk szerünk elsőrendű hatását. Kezelése
 egyszerű, emberre, alatra veszélytelen! Tegyen próbarend-
 elést, az eredményt felelősséget vállalunk!

**Budapesten és környékén elvállaljuk üzemenek
 karbantartását olcsón, felelősséggel!**

REX-MEX vállalat vegyi művek Budapest, VII. Dob-u. 2
 Telefonhívó 348—47

Hungária automata billiárdok

(garantáltan szabadalmazva)

**Örökárban kedvező fizetési feltételekkel
 legolcsóbban**

Vendéglői berendezések vétele és eladása
FRIED ZSIGMOND és FIA Király-utca 44. Tel.: 29-1-34.

**Bármilyen festőmunkánál
 kérjen ajánlatot**

Kotlár és Ordassy szobafestő, mázoló, bútor-
 fényező és tapétázó
 Budapest, VII., Valeró u. 1—3. (Dob u. és Valeró u. sarok)

Minden **asztalosmunka** kiadása előtt feltétlenül
 kérjen díjmentes ajánlatot, mert mindenkinél olcsóbb
HIRCSU ANDRÁS épület-, portál- és műbútor-
 asztalos, Budapest, VII., Akácfá u. 60. Tel. 45—2—82.

szobafestő, mázoló, iparművészeti tervezések
Budapest, VI., Hegedűs Sándor ucca 27.
 Telefon: 20—4—82.

BERGER S.

Szent István napján filos égetett szeszesített árusítan!

Budapesti Gyógy- és Üdülöhelyi Bizottság

(Kurkomisszion) V., Vigadó tér 3. (Phoenix-palota)

Mindenemű felvilágosítás fürdőügekben.

pest tart a város csinosbulásával, növekedésével és emelkedésével. Pest emelkedése egy félszázaddal előbb kezdődött és állandó megfiatalodása és szépülése európaszerint közismert tény volt. Mióta pedig a gyorskocsi közlekedés és főként a gőzhajózás a külfölddel való érintkezést tetemesen megkönnyítette s az utazást megrövidítette, mind több és több külföldi kereste fel Pestet, az ország legelső és legnagyobb városát, melynek gyönyörű fekvéséről régebbi írónál oly sokat olvastak, régi utazóktól oly sokat hallottak s melynek meglátogatásától eddig csak a rossz közlekedés és a hosszú utazás tartotta vissza őket. A fokozódó idegenforgalom fokozottabb igényeket támaszt a vendéglátókkal szemben és aki az idegenforgalom emelkedését szorgalmazza, annak a szállodaiipar emelésének szorgalmazásán kell kezdenie. Száz év előtt a Der Spiegel érdemes redaktora ezt imígyen fejté ki: „Az első ház, amelybe az utas egy idegen városba belép, rendszerint egy vendéglátó, tehát már itt kell, hogy jó véleménye alakuljon a jövővénynek új tartózkodási helyéről. Ezek óta látunk olyirányú törekvéseket, hogy a város ezen keynelmi intézményeit fejlesszék, javítsák, bővítsék s láttunk részben új vendéglátókat épülni, részben a régiakat oly módon átalakítani, hogy bármely külsőországi nagyvárosnak is becsületére válhának. Anélkül, hogy a többi pesti hasonló intézményt le akarnók kicsinyelni, meg kell emlékeznünk a közelmúltban megnyílt váciuceai Nádor szállodáról, (Hotel zum Palatin).“ Ez a város legforgalmasabb ucajában a Váci-ucának a második szálló a régebbi Hétválasztó közvetlen szomszédságában, a Belváros kecses, díszes és legelgánsabb üzleti közepette, a Városháza, a lebontott régít értvén alatta, a színház, a hajóhid, a tózsde és a vásártér közelében, vagyis a város szívében. Ez a Nádor szálloda nem tévesztendő össze Gundel János későbbi István főherceg nádor szállójával, melynek épülete ma is ott áll a gróf Vigyázó Ferenc és Akadémia ucaák sarkán, sem pedig a még fiatalabb Fővám-téri Nádorról. Ezt a Nádor szállót a váciuceai (mialatt az időben csak a mai Váci-ucának a Haris-bazártól a Vörösmarty-térig eső részét szabad érteni, a Fővám-térig tartó folytatását akkor még Leopold-

ucának nevezték) Gabler, később Schedius (vagyis Toldy Ferenc)-féle bérházból Emerling Károly, a Magyar Király vendéglátó addigi bérloje alakította át „Hotel“-lé. A Hétválasztó és a Vadászúrt mellett ez volt Pest harmadik „Hotel“-je, ne esdáljuk tehát, hogy a Honművész és a Spiegel ezzel a városfejlesztés szempontjából igen fontos eseményre kellő részletességgel foglalkoznak. „Emerling úr — írja többek közt a Honművész — oly pompás bútorokkal készíté fel, milyeket csak a külföld legkésebb fogadóiiban találhatni.“ „A fogadó bel-seje — mondja a Spiegel — épp oly pompás, mint ízléses, gazdag és keynelmos. Több első emeleti szoba valóságos luxussal, majdnem fejedelmi fényűzéssel lett berendezve.“ Igen nagy tetszés arattak az ebéllőhelyiségek (akkor még nem esüfolták étteremnek), különösen az udvari üvegtetés, díszes vendéglő-eszernak, melyet *Elysiumnak* neveztek el és az első emeleti, virágokkal és zöldelő fákkal díszített nyílt erkély. A pesti közvélemény egyértelműleg megállapította, hogy a közszereletnek öröndő József nádor areképével (melyet Pest akkor legismertebb festője, Varság festett) díszített égér alatt megnyílt „Vendéglátó a Nádorhoz — Hotel Palatin“ nemesak díszre válik Pest városának, hanem hasznára lesz az idegenforgalomnak is. (Honművész. I. 349. és Der Spiegel I. 400. I.). (Folyt. köv.)

Ifj. Adorján József szőlőnagybirtokos Hegyi Bor-pincészeté, Gyöngyöstarján

Ajánlja uradalmi fajborait 50 literen telű telekben a legszoidabb árak mellett. Vállaia borok közvetítését is. Gyöngyösi iroda: Mátyás király-u. 4. Irodavezető: Balázsovits József.

Bérheadó a III. kerületi Korona Vigadó-vendéglője és kávéháza

(Kávéház, ílemlhelyek, kávékonyha. Éterem I. 14×10 m., Éterem II. konyha, talalo, speiz, söntes, hata/imas terrasz (uccára), pince padás, éterem részere külön bejáratos. ílemlhelyek és kétszobás lakás mindennel, mosókonyha, személyzet)

Magyaros berendezést szakszerűen és olcsón készít

Holló Mihály asztalos, iparművész Budapest, VIII. Aggteleki uca 19. sz.

Telefon: 43—0—10. Költségvetés díjlan!

PRINCESS FERENC Szobafestő, mázólo és tapetázó

Budapest, VIII., Szentkirályi uca 3. Telefon: 31—5—96.

KOMLÓSI ciánóz vidéken is!

V. Akadémia uca 7. — Telefon: 23-7-34.

PAP LAJOS

MŰBUTORASZTALOSMESTER. — Készíték műbutorokat és teljes lakberendezéseket úgy adolt, mint saját tervek szerint, valamint üzleti-, iroda-, eszob-, konyhaberendezéseket és antik bútorok átalakítását. Javítások gyorsan és pontosan eszközöztetnek. Volamint modern képkéretéseket és kárpitozásokat is vállalok. Budapest, XI. ker., Budafoki út 13. szám.

Minden szükségletünkre kérjünk árajánlatot lapunk hirdetőitől!

Használt sörapparátok, jégszekrények, teljes vendéglői felszerelés, **szék, asztal, alpecca legelőcsobban**
HAAS Budapest, VIII., Népszínház u. 16. Tel.: 36-0-01.

Hivatalos ügyek

Előjárásági ülés

augusztus hó 7-én volt a Gundel állatkerti vendéglő francia termében, amelyen közel negyvenen vettek részt.

A jegyzőkönyv hitelesítésére **And्रेसics Károly** és **Kurtz Béla** lett kiküldve.

Az elnöklő **Malosik Ferenc** elnöki megnyitójában a többek között a következőket mondotta:

„Nem tudom, ki vagy ni illette meg Babiez Gyula tagtársunkat annak az indítványának megtételére, hogy az augusztusi ülésünket — a meleg miatt — tanácssterminktől távol tartsuk meg. Ezzel az indítványával, amelyet az előjáróság határozattá emelt, megmentett bennünket attól, hogy iparunk fejlesztését megalapozó, szervezeteit és intézményeit megalapító és kiépítő érdemes nagyjaink, Gundel János, Stadler Károly, Glöck Frigyes, Müller Antal, Malosik Antal, Bokros Károly, Bandl Ferenc, akiknek képmása a tanácssterem faláról figyelni tevékenységünket, most szemrehányó tekintettel nézzenek le reánk, most, mikor nagymultú alkotásunknak, az Országos Szövetségnek ebed harmincandra jutásáról kell beszámolnunk.

Iparunk és ipari vezetőségünk sérelmére a volt elnöknek följelentésére a kereskedelemügyi minisztérium Országos Szövetségünket közismert, lapunkban is közzölt és méltatóit indokolással főlösztatta.

Ezzel iparunknak azt a társadalmi szervezetét osztatták föl, amelynek élén Gundel Károly, Marencich Ottó, Bandl József, Németh Aladár, Holub Rezső és több fővárosi és vidéki kiváló kartársunk volt. Fölosztatták akkor, mikor a multak romjain új életet akart kezdeni: mikor a budapesti kartársak testületi csatlakozásával ezer tagja volt s mikor az új alapszabály jóváhagyásáért várva, az országos propagandában minden előkészítettünk!

A minisztérium rendeletét már végre is hajtották és Szövetségünk immár ninesen, megszűnt, de reméljük, foltámad.

A foltámadás reményében mindnyájan tartunk lelkiismeretvizsgálatot, mert — meg kell vallanunk — részesek vagyunk ennek bekövetkezésében, hiszen a volt elnök működését sohase tettük mérlegre, bárha sejthettük, hogy a próbát nem állja ki. Ha mea euipát is mondunk, az azonban nem kisebbítheti azt a hütlenséget, amelyet a volt elnök ipara és saját maga ellen elkövetett, mikor föltettük róla, megtévelyedve a

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsonzó vállalat
 Budapest, VII., Klauzál-u. 8. Telefon: 38-5-58 és 38-5-59.
 Az ország legnagyobb gőzmosó üreme, legmodernebb állomány berendezéssel
Legkíméletesebb mosási rendszer!

iff. Grünwald Mór
 Ferenc József rakpart 8. Tel.: 84-3-30. — Üveg és porcellán.

HELLER L. LAJOS

szobafestő, mázó
 és tapetázó mester

KÖLTSÉGVETÉS DIJTALANI
 SZÁMOS REFERENCIAI

Budapest, X., Százados út 17.
 Telefonhívó: 43-5-81.

ELBERT ÉS BALÁZS

vasbútor-,
 sodronyágybetét-,
 kertivasbútorgyár

Javitást vállal!

Budapest, VII., Hernád ucca 41. Telefon: 38-9-10.

Szállodák, penziók, vendéglők részére ajánlja közismert Mézmaltnin kiváló finom ízű coffeeimentes
**tápszert és Jávador
 törmelék kávékonzervet.**

Kivánatra próbasomagot díjmentesen házhöz szállít **Wingert**, Király ucca 75.

Mindenemű **redönyök, roletták, napellenzők** készítését, javítását, karbantartását jólállással a legelőcsobban
KOVÁCS LÁSZLÓ
 Budapest, VI. Szinyei Merse u. 34. Tel.: 18-3-25.

„GENTRY” uriszabóság

Tavaszi és nyári
 szövetújdonságokból

a legmodernebb szabással havi 20 pengő részletre készítek öltönyt és felöltőt

BÁRÁNYOS MIHÁLY

uriszabó Budapest, II., Pó u. 57. Telefon: 55-8-85.

**Halál
 minden
 vérszo-
 póra!**

PERL burgonya, hagyma, zöldség kiváló!

Nagyvárterlep.

Telefon: 40—2—96.

Szövetség fölösztatását előidéző följelentését aláírta.

A szállodás és vendéglősi szervezete a szövetség fölösztatásával hiányos lett, mert a budapesti egyetlen szakipartestületnek társadalmi, szabad és országos szervezete megszűnt.

Egyelőre várakozás álláspontjára helyezkedünk és a helyzet tisztulása és megállapodása után fogunk a jövőt illetőleg foglalkozni és határozni.

Addig érvényesíteni törekszünk ennek az esetnek egyik tanulságát és a fővárosi, valamint a vidéki tagtársaink lelkiismeretére apellálunk: ne engedjük, hogy ipari és társadalmi érdekeiket bárki is megsértse. Védje meg ezt mindenhonnan jövő támadással szemben és fokozott közreműködéssel vegyen részt a majdani üljáépítésben.

A nagy figyelemmel és megdöbbenéssel hallgatott megüvöltés után **Balla** Károly előadó ismertette az elmúlt hónap eseményeit.

A pénztári jelentés bemutatása után ismertette a kereskedelemügyi minisztérium fölhívásait.

Az egyikben közli, hogy egyes helyeken a fizetőpincérek nem számolnak pontosan és a 10 fillérnél kevesebb töredéket nem adják vissza. Fölhívta elnökségünket, hogy ezen visszaéléseket saját jóhírnevünk és az idegenforgalom érdekében minden rendelkezésre álló eszközzel szüntessük meg.

Mint hogy a magunk részéről minden visszaélést üldözünk, arra kértük a kereskedelemügyi minisztériumot, hogy a konkrét eseteket közölje velünk. Üzleti szervezetünk és alkalmazottaink állandó ellenőrzése módot és lehetőséget nyújt arra, hogy minden visszaélést megtudjanak torolni s ilyen panaszok, tudomásunk szerint, nem voltak, épp ezért csak abban az esetben tudunk ilyen és minden más visszaélést ellen küzdeni, ha azokat nem általánosítva, hanem a megtörtént eseteket az összes adatokkal közlik velünk.

A másik fölhívásában véleménynyilvánításra leadta Szöllösy Nándor bpesti lakosnak azt az indítványát, mely szerint a magyar vendéglősök francia mintára a menühöz 2—3 dl. bort is adjon — díjtalanul. Nevezett indokolása szerint a 2—3 dl. bornak önköltségi ára 15—20 fillér maximum „és mégéri a magyar borkereskedelem jövője, hogy a franciák által már régén kipróbált nyomon, mint bortermelő ország, mi is haladjunk”.

Vendéglők, borozók adásvételét,

valamint bérbeadását, leszámolásra is közvetít.

Díjmentes felvilágosítás.

Üzletértékesítő és Kereskedelmi Vállalat

VII. Akácfa uca 10.

ZEIDL VENCZEL

mészáros-, hentes-, szalámi- és kolbászárnyár

RT.

BUDAPEST, VIII., ROMANELLI UCCA 14.

Főüzlet és gyár: **VIII., Romanelli uca 14.**

Ajánljuk naponta friss árúinkat: Gyógyosnád, I. r. saját gyártmányú lélszalám, I. r. felapóztatott, virstát, naponta friss sajtdögösü prima sertés-, marha-, borjú- és bárdhúshokot.

fajborok

Elcsörendő uradalmi kisebb tételekben is kaphatók Pálóczi-Horváth uradalom. Örkény, Pest megye.

„Ha a mi vendéglői és szállodai iparunk — írja tovább — ezen ügyszék kellő megértést fog tanusítani, úgy ezzel minden körülmények között saját prosperitását fogja előmozdítani.” Nem tudom, mi a foglalkozásu az indítványt tevőknek, de föltehet nem ért, különösképpen a vendéglő üzletet nem ismeri. Díjta lan árú kiszolgálással föllehet lendíteni az üzletet? Ó, szent együgyűség! A bor útját, a termelőtől vagy a kereskedőtől a vendéglőig sem tudja, mert ellenkező esetben, jobban megfontolta volna, hogy ilyen naivságot ajánljon! Franciaországban nincs foglalkozási sth. adó, a francia kormány épp most foglalkozik azzal a tervvel, hogy a pálinkatermelést és árusítást állami jvedékké nyilvánítsák, hogy ezzel az égetett szesz árát módjukban legyen irányítani.

A fölívásokhoz **Márkus Imre, Babicz Gyula, Gundel Károly** szolt hozzá és ehhez kapcsolódóan **Gráf János** kérte az elnökséget, hogy hívna föl a minisztériumok figyelmét arra, hogy az utóbbi időben sok francia vendég jön az országba. Még többen jönnének, ami politikai szempontból is kívánatos volna, ha a vízumkötéleteztesítés — Anglia módjára — felfüggesztené a kormány, mert nagy akadályja a francia vendégforgalom kifejlődésének, hogy a vízum csak Párisban kapható. Ez nagyon körülményes és hosszadalmas és főképpen visszatart sokakat, Francia részről küzölt néhány panaszt is ismertetett. Nagy propagandát esinálnak Magyarországra utazás mellett, azonban, ha prospektust kérnek, Magyarországból még csak választ sem kapnak, míg Ausztriából rögtön megküldik. Vagy nincs megfelelő prospektus anyaguk az utazási irodáknak, vagy elhanyagolják a jelentkezők kiszolgálását. Erre is föl kellene a kormány figyelmét hívni. Azonkívül megemlíti a brünni csoport esetét, akik a határon nem tudtak magyar pénzt kapni, ami bizony megakadályozta őket a költségekben. Később hoztak részükre 20.000 pengőt, de ez meg kevés volt. Ezt is az idegenforgalom érdekében meg kell szervezni, hogy ilyen panaszok se legyenek.

Ezután a tervezett bor- és gyümölcsbemutatóról volt szó.

Végül bemutatta a IX. ker. előljárásnak, mint iparhatóság kiküldöttéivel fölvetett jegyzőkönyvet, mely a szövetség könyveinek, iratainak, bélyegzőinek zár

Földmives Gazdaköri Szövetkezet, Gyöngyös

budapesti ikerakota

Budapest, VI. Tere körút 3. (Óktogon mellett) Bejárat Hegedű Sándor uca oldalán. — Telefon: 24—9—14.

Legelőcsöb bor- és gyümölcserakot.

PIOKCZLETEK:

IV. Városház uca 16. Telefon: 83-4-43.

VI. Tere körút 56—58. Telefon: 27-0-75.

VII. Hunyady tér 15. Telefon: 18-4-26.

VI. Thököly út 4. Telefon: 31-4-49.

XI. Horthy Miklós út 23. Telefon: 69-4-81.

XI. Horthy Miklós út 54. Telefon: 68-3-87.

Megrendelési telefon: **33-9-32.**

Szent István napján tilos égetett szeszcsiztat árusítani!

alá vételéről, valamint a 803 pengőnyi vagyon letébe helyezeséről szóló nyugtatványokat.

A szövetség feloszlásához többen hozzászóltak s volt indítvány, amelyik a volt elnök megbélyegzését kívánta, mint akinek följelentésére és alapszabályellenes ügyvezetésére miatt oszlatták föl a szövetséget, s volt egy másik indítvány, hogy jegyzőkönyvbe vétesseék a fölöszlatast megelőző okok és a volt elnök nevét meg se említsék.

Az előjáróság ez utóbbi javaslatot fogadta el.

Azután Stein Sándor dr. zeneigodji tárgyalásokról, Téglássy Ernő pedig a kontárigyéről tett jelentést.

A szállodák külföldi idegenforgalmi adókedvezménye.

Dr. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter úr ezúvi július 8-án 36.982—1935. VIII. a. szám alatt következő leiratot intézte testületünkhez:

„A szállodák idegenforgalmi adókedvezménye tárgyában kiadott rendeletm másolatát megküldöm azsal a megjegyzéssel, hogy a kiadandó új házadó hivatalos összedállításban olyan rendelkezést szándékozom felvenni, amely lehetővé teszi, hogy az idegenforgalmi kedvezmény a bérbeadott szállodákra is kiterjesszessék.”

*

A fenthivatkozott rendelet szövegét a következőkben közöljük:

„A H. H. Ö. 9. § (2) bek.-hez füz. ut. (9) bek. szerint a bérbe nem adott szállodák céljára szolgáló épületek (épületrészek) haszonértékét becsléssel kell megállapítani. A becslésnél lehetőleg a könyvek szerinti nyers bevételből kell kiindulni és megállapítani, hogy a lakásom kívül nyújtott egyéb szolgáltatásokra eső rész levonása után a lakoszóbakra milyen haszonérték esik. Ezt a haszonértéket az idegenforgalom érdekében a bérbe nem adott szállodáknál az általuk lebonyolított külföldi idegenforgalom mérvéhez képest az 1935. évtől kezdődőleg mérsékelni szándékozom.

Meghagyom ezért az igazgatóságna, hogy azoknak a szállodáknak a házadóit, amelyekre nézve az 1935. évi házadó kivetés az 1935. évi január hó 15-én kelt 4503—1935. VII. a. számú rendeletm értelmében függőben tartatott, az alábbiak figyelembevételével haladéktalanul vettesse ki:

1. Ugy a bérbeadott, mint a bérbe nem adott szállodák házadó alapját ugyanazon elvek szerint kell kiszámítani, mint eddig.

EXPRESS üzlet-és irodaberendezések szaküzlete

Budapest, VIII., Népszínház-u. 26. Állandó nagy raktár kőházévi és vendéglői új és használt berendezési tárgyakból.

POMOSIN

gyümölcs pektin

a vendéglátó, eukrázsiar és a háztartás régen nélkülözött segédanyaga. — Gyümölcsök, gelék, legfinomabb krémek, sokáig tartós sütemények, fagyaltok készítéséhez nélkülözhetetlen!

SZÉKELY GABOR a Pomosin-Werke

magyarországi vezérképviselete
Budapest, VII., Vörösmarty u. 20. Tel.: 3-07-23.

Villanylámpa-lopás ellen

könnyen védekezhet, ha „ALI” biztonsági foglalatot szerellett. Díjtalan bemutatás, költségvetés **RIADÓ vállalat**, Budapest, VII., Kertész ucca 18. szám. Telefon: 45—8—23.

Legjobbban mégis

Halász ciánoz, takarít

VI, Révay ucca 14. szám. Telefon: 29-9-53.
Egyes bútorok féregirtása.

ARTISTICA FOTÓ-SZALON

Művészi portrait és gyermek-felvételek.

Műszaki és interiór-felvételek.

Oleó árak! Vállalja bankettek, esküvői, eljegyzési és egyéb alkalmai felvételek elkészítését házon kívül is a legszébb kivitelben.

Bpest, VII., Erzsébet krt. 2. I. em. Rákóczi út sarok.

T-GÁZ

A modern féregirtás tökéletes és veszélytelen módja

Magyarországi vezérképviselet: **ZYKLON RT.** Budapest, V., Hollán ucca 3. Telefon: *14-6-96 Díjtalan felvilágosítás.

Reklámfeliratokat, cégtáblákat

jutányos árért szállít

FARAGÓ, festőmunka vállalkozó

Budapest, VII., Wesslányi ucca 22. Telefonhívó: 34-9-56

TAKARÉK- ÉS GYORSSEGÉLYAKCIONK

szervezési munkálatai az egész országban megindultak és sok helyről számos jelentkezés érkezik meg, miután a Kartársak felismerik az öregségi és rokkantsági segélyezés kérdésének nagy fontosságát. A Magyar-Francia Biztosító Rt., akivel a Vezetőség karólve indította meg az akciót, többféle módozatot bocsátott Kartársaink rendelkezésére, amelyek közül különösen nagy sikere van egy amerikai rendszerű **járadékkal egybekötött takarékbiztosításnak.**

A Magyar-Francia Biztosító Rt. módozatai nem nyereségreszedésesen stb. épülnek fel, hanem a befektelt tágsági díjak garantáltak:

Igazolvánnyal ellátott megbízottaink úgy a fővarosban, mint a vidéken mindenkit felkeresnek és a módozatokat személyesen fogják ismertetni. — Kérjük őket bizalommal fogadni.

Fogászat

VII. Erzsébet körút 16. sz.

Műfogak 4 P. tömés 3 P. 22-es arany fog 20 P. Wipla és stb. Fehér fémekből 6 P. 7 P. 8 P. Ergó nemfémű koronák 10-12 P. Foghúzás 1.50 P. Erzsébetnőve 2.50 P. 10 évi főtállás. Részletre is.

Barna J. fogorvoslásra jog. fogász. Tel: 44-0-37.

2. Ennek megtörténte után azoknál a nagyobb idegenforgalmat lebonyolító, legalább 20 vendégszobával bíró, a mai kor igényeinek megfelelően felszerelt és bérbe nem adott szállodákra nézve meg kell állapítani, hogy a tényleges nyers szállodai bevételnek hány százalékát teszi a külföldiek által használt szobákra eső szállodai bevétel és ha az ezekre eső szállodai bevétel a nyers bevételnek 20%-át meghaladja, az 1. pont alapján kiszámított szállodai házaóadalapot 5%-kal, illetőleg, ha a külföldiekre eső szállodai bevétel a 24%-ot is eléri, illetőleg túlhaladja, a 20%-ot meghaladó minden teljes 4% után további 1-1%-kal kell csökkenteni. (Például: ha valamely szálloda 1934. évi nyers szállodai bevételre 50.000 pengő volt és ebből az idegenekre 18.000 pengő esett, akkor az idegenekre eső szállodai bevétel a nyers bevételnek 36%-át teszi és így az eddigi módon kiszámított adóalapot összesen 9%-kal kell csökkenteni.)

3. A kedvezmény kizárólag a szorosan vett szállodai bevételek után jár, az egyéb, pl. vendéglői stb. bevételek után ellenben nem.

4. Ebben a kedvezményben önként érthetően a szállodák közül is csak azok részesíthetők, amelyeknek olyan a könyvezetése, hogy abból kétséget kizáró módon könnyen meg lehet állapítani és ellenőrizni lehet az évi szállodai bevételt, továbbá azt, hogy ebből mennyi esik a külföldiek által fizetett szobabérekre.

5. A bérbeadott, valamint a 2. pont alá nem eső bérbe nem adott szállodáknál a házadót a rendes szabályok szerint, a lebonyolított külföldi idegenforgalomra való tekintet nélkül kell kivetni.

6. Azok a szállodák, amelyeknél a külföldiekre eső 1934. évi szállodai bevétel minden kétséget kizáróan nem állapítható meg, illetőleg az előírt mérvet nem érte el, az 1935. évi adókiértés során a jelen rendelettel engedélyezett kedvezményben ugyan még nem részesíthetők, de figyelemztetendő, hogy amennyiben a jelen rendelet követelményeinek meg fognak felelni, a kedvezményben a jövőben részesülhetnek.

7. Végül meghagyom a kir. pénzügyigazgatóságunk, határidőre jelentse be, hogy az idegenforgalmi

TORDAY VIDOR, uridívat-szabó

Budapest, II. Tölgyfa-n. 18. Telefonhívó: 54-3-98. Elsősorú munkával dús választékú szövetemből kedvező feltételek mellett készítik takoknak. — Tíz százalék külön engedménnyel öltönyöket

kedvezményt az 1935. évben melyik szállodánál alkalmazta és mennyit tett ki az illető szállodánál az idegenforgalmi kedvezmény címen adott kedvezmény számlákban és az adóalap összegében."

A községi bíró nem lehet vendéglős, vagy keresáros.

Érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a kereskedelemügyi miniszter. Azt kellett eldönteni, vajjon lehet-e a községi bíró vendéglős, vagy keresáros?

A kereskedelemügyi miniszter a szóbanlevő döntésében rámutat arra, hogy elvi akadályja nincs annak, hogy községi bírónak olyan egyént válasszanak meg, aki italmérségi jog birtokában van, azonban az italmérségi törvény végrehajtása tárgyában kiadott „Utasítás” szerint tényleges szolgálatban álló állami, törvényhatósági és községi tisztviselők és egyéb közszolgálati alkalmazottak (ideértve a tényleges szolgálatban álló katonákat is), továbbá lelkészek, tanítók és tanárok, valamint gyakorló szülésznök — amennyiben a szolgálati viszonyukat szabályozott törvényes rendelkezések ez el nem tiltják — felettes hatóságaiak bejegyzésével, családtagjaik pedig minden korlátozás nélkül, eskis saját termései (zart palackozott) boraiknak kismértékben való elárúsítására nyerhetnek engedélyt. — Olyan közszolgálati alkalmazottak pedig, — családtagjaik is — akiknek az engedély kiadására, vagy kimérségi (elárúsítói) üzletek felügyeletére, illetve ellenőrzésére befolyásuk van, még ilyen engedélyt sem nyerhetnek.

A miniszter megállapítja, hogy joggyakorlat az, hogy a községi bíró is olyan közszolgálati alkalmazott, akinek italmérségi ügyekre befolyása van és így ha a község italmérségi joggal bíró egyént választ meg bírójának, annak az italmérségi jogról le kell mondani.

Értesítés a lyukbilliárd ügyében!

Alulírott érdekképviseletek vezetői állandóan azon fáradozunk, hogy a lyukbilliárdasztal tartásának engedélyhez kötése föloldassék és ezáltal a kívánt magas engedélydíjak eltejeszenek.

Ezen törekvésünk állampénzügyi szempontból nagy nehézségekbe ütközik, amelyek miatt — sajnos — közel óthavi munkánk során még eredményre nem jutottunk.

Mint hogy f. hó 1-től, minden tiltakozásunk és ké-

Vendéglői leltáram egy részét valamint egy teljesen új forgóját **eladom.** — Cím: Teréz körút 4. III. em. Tel.: 270-61. Ügynökök kizárva.

Kávéházi író- és dákókratésk

STUDIUM védjeggyel szavatoltan elsőrendű minőségűek. Gyártja: **Budapesti Krétagyár Rt., IX. Közraklár ucca 12a.** — Telefon: 86-3-51.

Szállodák, Penziónk

cianozója

HERMES-VÁLLALAT

VIII., Szentkirályi ucca 6. Telefon: 34-2-59.

Svábbogár- és ruszai-irtás.

KEFE — ECSEZ — MESZELŐ

Vendéglői készítő gépkéfe egyedül gyártója. Alapítva: 1918.

MAGOS LAJOS kefekötőmester, Budapest, VII., Izabella tér 5.

Magyar Színházzal szemben. Üzem ugyanott.

Szent István napján filis égetett szeszesitalt árusítani!

HOLITSCHER ZSIGMOND ÉS TÁRSA, BUDAPEST

V. Kálmán ucca 16. Telefon: 24-8-37 és 23-7-20.
Elektrotechnikai vállalat.

résünk dacára, e főkapitányi rendelet végrehajtott, a lyukbilliárdbélők közel 90%-a lyukbilliárdasztalaitkaiváltották.

Ennek következtében ismét fölfolyamodtunk a belügyminiszter úrhoz, kérévny, hogy a lyukbilliárdjátékok olaja löl az engedélyhezkööttiségéből.

Bár a nyári szabadságolások nagy nehézségeket gürdítenek elénk, mindamellert mindent elkövetünk, hogy miként külföldön, úgy nálunk is szabad játék legyen ismét a lyukbilliárd-játék, mint volt.

Tisztelettel ekérjük t. Kartársaink türelmét és kitartását, mi minden lehető elkövetünk, hogy éelt érjünk. Minden újabb eseményről ájkozzatni fogjuk kartársainkat.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1935 augusztus 14-én.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete

Budapesti Koresmárosok Ipartársulata

Bor-, Sör- és Italmérők Országos Ipartársulata
elnöksége.

Calderoni és Társa látszereszek

Budapest, V. Vörösmarty tér 1. (Haas palota)
Szinhazi látszóvek, szemüvegek és orrsipetők.
Zeiss punktál és Ultrasin üvegekkel Barometerek és hőmérők a legjobb kivitelben.

NAGY IGNÁC pincfelszerelési cikkek raktára BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, á. m.: borszivattyúk, szűrőgépek palackok parafaduzók címkek stb. T.: 41-5-15.

FRANÇOIS PEZSGŐ

Crémant Rosé
Transylvania sec

Fekete Gábor

Parkett-padlózást, javítást, gyalulást vállal.
Budapest, VIII., Nagytemplom ucca 30. sz.

**rusvay műasztalos
butorényezési, alakítási,
éttermi berendezések
modernizálását olcsón készítem
ajánlat díjtalan
tompá u. 14. t.: 40-1-21**

Mosógépek, mangorológépek, ruhafacsarók, stb. mosókonyha gépi berendezések és főzőkonyhai gépek legolcsóbb gyári árha
Szalay József cégnél V., Úgyvök-u. 41. Tel.: 93-7-28.

TÜZIFÁT, SZENET, BRIKETTET, KOKSZOT

fuvartelekben legolcsóbban szállít
Lignária Szénbányászati és Faértékesítő részvénytársaság
V., Wahrmann ucca 6. Telefon: 91-1-44.

Kedvező fizetési feltételek.

Lindenfeld-tojás ma már fogalom!

Nagyváradtelep, Tel. 31-3-12 Budapest, IX. Imre u. 4. Tel. 86-6-25.

Megbízható kalapos cím: **Lőrinczy Sándor**, kalaposmester Budapest, VII., Hársfa ucca 10/a. Férfi- és női kalapokat a legmodernebb vegyi tisztítással, vasal, formáz és átalakít. Rendelésre saját páccalusa, nyírása és nemezelésű **nyulször kalapokat is** készítt tisztá kezi munkával 12 és 14 pengőért.

MOLNÁR JÓZSEF

szén- és gáziúzhely-készítő

Telefon: 34-2-25. Alapítottolt 1868.
Budapest, VIII., Dankó Pista ucca 4. (Volt Madách ucca.)

Portálépítés

rajz és minta szerint legolcsóbban már

160 pengőőtől
ajtót, ablakot 26 pengőért

„HUNGARIA“

BUDAPEST, V., VACI-ÚT 54. SZÁM

Szállodások, vendéglősök figyelmébe!

Ajánlok gyakorolt: szakácsnő, szobaleány, mindenes, mosogatóleány, inas, házi szolgáló, londiner, kenyeresleány, kiszolgálóleány, szobaasszony, portás, iradakisasszony, vice, direktkriz, házmaster, irodaszolga.

ÁLTALÁNOS ELHELYEZŐ

IX., Vámház körút 11. — Telefon: 85-2-96.

ÉTLAP-író és sokszorosító-gépek

és ezek kellékei elsőrendű minőségben

GEREBEN, V., Vilmos császár út 62.

Telefon: 23-8-31.

Minden szükségletünkre kérjünk árajánlatot lapunk hirdetőitől!

Hírek közlemények

Lélekmérgezés.

IPARTESTÜLETUNK TAGJAI csöndes humoral szemlélték O. Z. s meccsásának erőlködéseit, amelyet az évi közgyűlésünkön kifejtettek, majd mikor az egész közgyűlés viharos ellentmondással elhallgattatta alaptalan vádaskodásait és fogatlan „kritikáinkat”, ipari gyűlést alapítottak, s abban folytatják lélekmérgező munkásságukat egyéni ambíciójuk kielégüléseért.

Legnagyobb szomorúsággal látják tagjaink azt az ipari életben szokatlan hangot, amellyel ez a díjtalan röplap használt iparunk tiszteltreméltó vezetőivel szemben és megdöbbenve tapasztalják, hogy milyen szemézszedett valótlanságokkal, átlátszó ferdtészekkel handabandáznak az ipartestület komoly és eredményes munkássága ellen.

Számítanak — a meccsás és a szerkesztő — az emberek tájékozatlanságával, amely az ügyek iránt való nem érdeklődésből fakad és ezt a néhány tagot törekszenek céljaiknak megnyerni.

Mégis, hiába minden erőlködésük, csak elenyészo, kiszáradt tagot tudtak maguk önző céljaik számára megnyergelni, ezek is olyanok, akik a férfiakat nem ismerik s így minden erőlködésük eredménytelen marad. A tagok egységét nem tudják megbontani és nem tudják bizalmukat, amivel a vezetőfőket iránt vannak, megingatni.

Díjtalan röplapjuk legutolsó számában (miért nem számozzák vagy kelteznek röplapjukat, mert a késő utókornak lehetőleg teljesen ilenre mégis csak megőrizni s ezek hiányában nem lehet a teljességet ellenőrizni!! A szerk.) megismétlik a mult év őszén a másik lapjukból már ismert vágyálmukat: Lemondani! Lemondani!!

Azt hiszik talán, ha az elnökség lemondana, mindjárt őket ültetnék a tagok az elnöki székbe!! Olyan sürgös már, nincs talán türelmük vagy kitartásuk a legközelebbi közgyűlést megvárni, amelyen becses személyüket jelölhetik, sőt, kívánatos volna, hogy jelöltessek magukat, mert talán a mult választás csúfos bukásának megismétlődése észterítené őket. Mert nem csak Budán volt egyszer kutyav-

vásár, hanem csak egyszer lehetett tehetségtelenséggel és tehetetlenséggel olyan pozícióban ülni, amelyből az iparra és annak művelőire helyrehozhatatlan kár hármozt. Ha nem akad megfelelő ajánló, majd magunk szerelnünk részükre, hogy ezt a leckét a tagoktól végre megkapják.

A most megjelent díjtalan röpirat alkalmazból megkérdeztük ipartestületünk érdemes elnökét, hogy mi a véleménye erről a sajtótéméről és hogy miért is nem hajlandó e két úrnak türelmetlen fölkiáltásainak — lemondani! lemondani!! — eleget tenni?

Malosik Ferenc elnök mosolyogva válaszolta: — En minden használatra kerülő papiros megskotlan nézni előbb, hát még hogyné nézém meg, mit olvassak el!! En ezt a pszikológiai sajtóterméket nem olvassom, azt teszem vele, amit a többi jóérvésű komoly tagtársunk tesz: szemébe dobom.

Ami pedig türelmetlenül hangoztatott óhajukat illeti, kénytelen vagyok szomorúságot okozni nekik azzal a kijelentéssel, hogy eszem ágába nincs lemondani. Ameddig tagtársaim és az előjáróság bizalommal vannak irányomban, tiszteltem megtartom. Alkotmányos érvésű ember vagyok, szívesen alvetem magam ismét kartársaim titkos ítéllete alá: ahogyan ők fognak dönteni, úgy fogok eszelekedni . . .

Hát rajta jó uraim, folytassák díszmunkájukat, eljön az idő és illetékes módon megkapják rá a választ.

Az ipari minisztérium.

Az ipari minisztérium ezévi augusztus 1-én kezdte meg működését.

Az iparigazgató miniszter: *Barnemissa Géza*, államtitkára: *vitész Petneházy Antal*.

Az ipari minisztérium három főcsoportra oszlik:
a) *igazgatási csoport* (vezetője: *dr. Halla Aurél* min. osztályfőnök);

b) *termelési csoport* (vezetője: *Tóty Gergely* min. osztályfőnök);

c) *építési csoport* (vezetője: *Jakabffy Zoltán* min. tanácsos).

Iparrunkat közleplebről érdekli a

II. szakosztály (a törvényelőkészítés), amelynek vezetője: *Tichy Kálmán* dr. min. o. tanácsos; beosztott tisztviselők: *Zsómár József* dr. min. titkár, *Blatniczky László* dr. min. s. titkár, *Imre József* dr. min. s. titkár, *Vitányi Béla* dr. min. s. fogalmazó;

a *III. szakosztály* (az ipari közigazgatás), Osztályvezető: *Friedl István* dr. min. o. tanácsos. Személy-

Szinay Ágoston szita- és sodronyárúkesztő
Dob uca. 45.
Ha jó és olcsó szitát akar, vásároljon közvetlenül a készítőnél.

HASKÓ MÉRNÖK CIÁNOZ Budapest, VII.
Erzsébet-kr. 16.
Olcsón — garanciával 35-0-36.

„UNIO” speciális száraz vegytisztító üzem
Budapest, V. Visegrádi uca. 3. szám. — Telefonhívó: 22-6-60.
Gyűjtőtelepek az ország minden részében.

Bármilyen értékű és minőségű függönyöket, szőnyegeket, avelöket, paplanokat, szentakarkat, lámpaernyöket, garitürbát (lebotás nélküli) selegy vagy szövetelt bevonat hátrítottól talakat (lebotás nélküli) nagyon olcsón, felelősség mellett, szárazon vegyileg tisztít.

Csak a Szaknévsorunkban felsorolt cégektől vásároljunk!

HELLER SAJTKO IZLETESEK!

zete: *Pilisi Sándor* dr. min. o. tanácsos, *Nagy Imre* dr. min. titkár, *Rudán László* dr. min. titkár, *Baintner Ottó* dr. min. titkár, *Fehér István* dr. min. s. titkár, *Varha Ferenc* dr. min. s. fogalmazó;

a *IV. szakosztály* (az iparfelügyelet). Osztályvezető: *Markóbt Jenő* min. tanácsos, Személyeztető: *Bárczy Gyula* min. o. tanácsos, *Péterffy Oktáv* min. o. tanácsos, *Viski László* főmérnök, *Gáspárdy Gyula* mérnök-gyakornok;

a *VII. szakosztály* (iparpolitika). Vezetője: *Kádás Károly* dr. min. tanácsos;

a *IX. szakosztály* (a kisipar és háziipar). Osztályvezető: *bárczy Kruchina Károly* dr. min. tanácsos, Személyeztető: *Gulaj Ákos* dr. min. titkár, *Donner Kornél* műsz. tanácsos, v. *Herczegh Zsigmond* műsz. tanácsos, *Fluck István* dr. min. s. titkár.

A *vendéglőtiápar idegenforgalmi ügyei* után is a *kereskedelmiügyi minisztériumhoz, közelebbre* a *III. szakosztályba* (az idegenforgalmi ügyek) tartozik. Osztályvezetője: *Válkay Bertalan* min. tanácsos. Helyettese: *Böjtsch Aladár* dr. kormányfőtanácsos, MÁV igazgatóhelyettes, Személyeztető: *bárczy Szentkereszt Pál* dr. min. titkár, *bárczy Brandenstein Gyula* dr. min. titkár, *Rohringer Endre* dr. min. s. fogalmazó, *Kossuth Lajos Gábor* ny. min. o. tanácsos és az *Országos Idegenforgalmi Tanács* titkársága.

Bizalommal köszöntjük az új ipari minisztériumot s reméljük, hogy gatlás nélkül nemesak tehetséggel és hozzáértéssel, hanem megfelelő eréllyel fogja az ipari érdekeket gondozni, közöttük a vendéglőtiápar jóvenőjét munkálni, fejlődését előmozdítani.

Zalaegerszegi nagykongresszus.

A szövetség nevét viselő *Vendéglőlők és Korcsmárosok Országos Egyesülete* ezidén Zalaegerszegen, szeptember 3-5. napján tartja nagykongresszusát.

Minden nap zsúfolt programja a legkülönfélébb érdeklődést is kielégítheti. A szakmai programról lapunk vezető cikkében foglalkozunk.

Budapestről induló kártársak a jelentkezővel egyidejűleg rendezés költségeire, 50%-os kedvezményű vasúti jegy váltására jogosító igazolványért, vasúti jegyért, két éjszakai szállásért, díszedőért összesen 21.40 P-t tartoznak a Balatonvidék Vendéglőtiápari Központjának augusztus 20-áig beiktatni.

A halasi vendéglőlők a pénzügyminiszterhez.

Kiskunhalason az elmúlt év nyarához képest 10.000 pengővel kevesebb fogyasztási adó folyt be az adópénztárakhoz. Hogy a tarthatatlan helyzetet valamiképpen segítsenek, a vendéglőlők és korcsmárosok 22 tagból álló kiskunhalasi csoportja, amelyhez csatlakozott Kaloesa, Kiskunfélegyháza és még 24 délpeszt-

Rákosszentmihály központján a környék egyetlen kávéháza

a Rakosi úton **kladó.**

Bővebbet a Pestkönyvki Banknál, Mátyásföld.

Nemesség és címer kutatását és helyügyi igazgatását, nemesi névváltoztatást, valamint Erdélybe és Felvidékre tervezett utazással kapcsolatos levéltári kutatásokra megbízást vállal „**Heraldika**” iroda gr. Károlyi u.14. T 84-3-99

megyei és felsőbácskai község ipartestülete, a memorandumot szerkesztett és azt elküldte a pénzügyminiszternek. A vendéglőlők és korcsmárosok a feliratban többek között kéri, hogy az italmérségi illetéket ne átalányban, hanem a tényleg eladott bor literje után fizethessék. Az italtörvényt módosítsák úgy, hogy a korcsmai hitel bírói uton behajtható legyen. Országos viszonylatban kéri kimondani, hogy a vendéglőlők és korcsmárosok üzletelhelyiségeinek nyilvánítására elhasznált villanyáramot ipari áramnak nyilvánítsák. Változtassák meg az éjjelfűtési ügy órai zenét zárárt is. „Vidéken” mondja a memorandum — igen sok esetben a vendégek csak éjjelfűtásban jönnek zenét hallgatni és ha a cigány 1 órákor abbahagyja a muzsikát, a vendégek is okvetlenül távoznak. Ha azonban továbbra is akarnak zenét hallgatni, akkor a vendéglők 4 pengő 20 fillér erejéig kénytelen megszárolni vendégeit, mert a 4 pengő 20 fillér lefizetése esetén az 1 órán túli muzsikáltatás már nem jelent csendháborítást.”

Akik az Otthonról megemlékeztek.

Kovács Gyula 20 pengőt adományozott. A szállódás, vendéglős júlialrisa postatakarékpenztár útján *Rozsnyai Sándor* 10 P, *Nagy János* 5 P, *Babicz Gyula* 4 P, *vitéz Némethyvári Vilmos* 3 P és *Németh Sándor* 1 pengőt küldtek be.

Rumpa Ferenc 201 liter, *Zucker János* 31 liter bort és dohányárut küldött az Otthon ápolójainak.

Hálás köszönet az adományokért.

Házasság.

Sipos Ferenc kártársunk fia, ifj. *Sipos Ferenc* és *Schwarzenberger Katóka* f. hó 6-án házasságot kötöttek.

Tory Vilmát, néhai *Tory György* kártársunk leányát f. hó 22-én vezette oltár elé *Kausági Imre*.

Halálozás.

Wiburger Kornélia, Otthonunk gondnokának nővére, f. hó 7-én elhunyt.

Wein Károly, a magyar lenipar legregibb előharcosa, a késmárki gyártelep megalapítója, valamint az első mechanikai damasztég fűtálalója és a budafoki gyár életrekelője, hosszú eredményes munka után életének 78. évében Késmárkon elhunyt.

Nyugdíjgyűjlesztünk népszerű titkárát, Bolgár Menyhértet súlyos csapás érte. Edesanyja, dr. *Bolgár Ede*, orvos, aki ötven évig folytatta orvosi gyakorlatát, m. hó 29-én 85 éves korában váratlanul elhunyt.

Tervez és készít modern, kombinált berendezést, egy- és kétféleképes recamiét, fotelt, fotelágyat
Ferencvárosi lakberendező kárpitos

Kárpitosárunk speciális készítője, Szézlónok, matracok és bőrgarnitúrák legelőssőbb beszerzési forrása Budapest, IX., Ferenc körút 22. Bejárat Tompa-utcai oldalon. Telefonhívó: 86-5-60. — Bőrbőrök szakszerei festését és javítását házánál is vállalok.

Jömenetelő vasuti vendéglőmet és szállodámat 80 személyes konyhával, felszereléssel együtt **haszonbérbe azonnal kiadom** komoly kereséssel szakembernek. Családos vagy magányos ember is lehet. — Cim a kiadóhivatásban.

Állást keresnek.

Idősebb szakács kis igényekkel, vidékre is alkalmazást keres. Cim: Szentjánossy Zs., Budapest, VIII, Conti u. 44. fszt. 6.

Nagyobb étterembe felírónak ajánlkozik nagy gyakorlattal rendelkező fiatalember. Szíves megkeresést: Jávör József, VII, Thököly út 31. fszt. 14.

Felírónékné, vagy gazdasszonyok ajánlkozik szerény fizetésért esetleg szállodába mint szobakasszony német és angol nyelvtudással; Mann Jolán, VI, Szabolcs u. 14.

Idősebb katonaviselt portás állást keres vidékre is. Beszél magyarul, angolul, németül és szerbül. Címe: St. John, VIII, Conti u. 44. fszt. 6.

Érdekes közgazdasági alakulásról számol be a közgazdasági szaklapja. A budapesti ratikósok egyrészt a tantuszkerés gyökeres megoldása, másrészt mellékeiknek közös árubeszerzési szempontjából **Seyer József Iván** ügyvezető igazgatása mellett szövetkezést alakítottak. Az érdekes alakulás gazdasági prosperitásáról magunk is meg vagyunk győződve annál is inkább, mert szerintünk is a szövetkezési gondolat a legalkalmasabb az egyes gazdasági szempontok megoldására.

Felhívjuk Kartársaink és tagjaink figyelmét arra, hogy ha valaki tagjaink közül fraikot akar vezetésre vagy kezelésre átvinni, forduljon bizalommal a Fenti szövetkezethez, ahol azok központi irodahelyiségeiben VIII. Beköcsis u. 19. sz. alatt készséggel adnak legmesszebbmenő felvilágosítást.

Tagtársainkunk újból szíves figyelmébe ajánljuk a Berlini Viktória Biztosítási Társaság lapunk mult számában közölt értesítést.

A mai számunkban hirdető Papp Lajos műbortasztalos és lakberendező iparművész céget ajánljuk t. tagtárs figyelmébe. A fenti cég legutóbb a Délvásút-kávéház teljes átalakítását végezte és Gunde! Károly úrnál állandóan szállít, tehát méltán megérdemli a bizalmat. Cim: XI. Budafoki út 13. Tel.: 69-3-17.

Fontos tudnivalók az idei mustellátásnál. Mint minden évben, az idén is információt kértünk a mustszőlőnora vonatkozólag **Csáky G. Vilmos**-tól, az ismert szakembertől. Csáky a következőket mondotta:

Mielőtt erről az évről nyilatkoznék, vissza kell térnem még a tavalyi szezonra, az akkor felmerült egy-némely visszajárára, amelyeket az idén minden körülmények között el akarok kerülni. Sajnos, nemcsak az én szakmában, hanem a viszonyok leromlásával általánosan tapasztalható tünet, hogy régi, bevezetett és százezres kipróbált márkák rovására visszajáratások történnek. Nekem is megdöbbentéssel kellett tapasztalnom, hogy néha hiába az évtizedesnél kellet tapasztalnom, a legkísmeretes munkák és a kereskedői gondosság, mert lelkiismeretlen egyének igyekeznek az én 35 évi munkámmal szerzett reputációmra a saját javukra és a vásók kárára kihasználni. Többibben előfordult, hogy ismeretlen, „Csáky” elnevezéssel olyan mustot hoztak forgalomba, melyhez vagy nekem semmi közöm nem volt, vagy pedig a télem vásárolt árut felhívítva adták

Zornett Jakab műesztergályos, biliárdgyőlvő- és dákvő készítő. Új készítéseit és javításait elővállalok. Budapest, VII., Klauzál-tér 4. Telefonhívó: 44-1-36.

tovább, úgy hogy kénytelen voltam bűnvádi feljelentéseket tenni, amelyek még különböző fórumok előtt most is folyamatban vannak.

Ezen kellemetlenségek elkerülésére, nagyon kérem minden régi üzletbarátomat, hogy szükséglet esetén vagy telefonon: 87-3-86 adja fel rendelését, vagy pedig csak a **fényképpel ellátott**, igazolvánnyal rendelkező alkalmazottamtól szíveskedjék árut beszerezni. Ez az egyedüli mód arra, hogy mindenki a már megszokott kvalitású mustot tegye a vendég asztalára és hogy a „**Csáky-féle**” must a jövőben is a piac első márkája maradjon.

A magunk részéről ehhez a nyilatkozathoz csak azt tesszük hozzá, hogy a t. Kartársaink saját érdekek, hogy minőségi vizsgálódás ne történjen. Az ismertetté módokon történt kiszolgálásokért ugyanis **Csáky cég** — mint eddig — **anyagi felelősséget vállal.**

Tisztelt Kartársak! A világhírű Altwater likörgyár (Jägerndorf-Budapest) évtizedeken át nem ellenőrizte a Gessler Altwater hamisításokat, de most már maguk a tisztességes vendéglősök és szállodások felkérésére a hamisított ellen védőharára indul. Kérjük tehát a Kartársakat, hogy a meginduló vizsgálatok előtt vizsgálóznak arra, hogy az öreg Altwater fejjel ellátott palackokból mindenki valódi Gessler Siegrfid-felét töltson. Ezt kívánja saját üzletük jóhírneve is, mert az Altwater-Gessler utánzatok a valódit meg sem közelítik.

A mai számunkban hirdető Baum szobrász céget figyelmébe ajánljuk Kartársainknak és b. olvasóinknak. A fenti cég a mai viszonyoknak megfelelő áron a legjobb és legszebb műkö-virágvizákat, terraszokat, stb. szállítja. Baum cég munkáját megtaláljuk többek közt a Palace-kávéház belső és terrasz, Simpon-kávéház, Astoria, Metropól telikertje, Carlton-szálloda terrasz és hall, az újonnan épített hűvösvölgyi „Belvedere” ügyi külső mint belső szobrász- és műkőműveit és még számos helyen dolgozott a legnagyobb megelégedésre. Címe: Budapest, VII, Rottenbiller uca 58. sz. Damjanich utcaéval szemben.

Vendéglős kartársaink előszeretettel vásárolják a Mocznik cég gyártmányait, mert tudják, hogy a vendégek mindenkor a Mocznik mustárt és a Mocznik konzervkülönlegességeket fogyasztják a legszívesebben.

Kartársak! Felkérünk benutemetket, hogy Zwaec Unicumja gyanánt ne mérjétek ki, más italt se az UNICUM ívegéből, se másfajta ívegéből, mert az Unicum szó a Zwaec likörgyár kizárólagos védjegyezett tulajdonát képezi és e néven csak valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Unicumot kér: adjatok neki valódi Unicumot, mert Unicum néven más keserűt nem szabad eladni se Zwaec ívegéből, se más ívegéből.

Ezzel hívjuk fel t. Olvasóink figyelmét a lapunkban hirdetett „Rex” svábbogarítószere, melynek eredményes és biztos hatásáról mi is meggyőződünk és olvasóinknak a legmelegebben ajánlhatjuk.

Prima slavonsai tölgyfából **boroshordók** minden nagyságban, úgyszintén **bortöltőcsérek**, borkannák és szüretelő kádák **Laposa András** kádármester, VIII. Kálvária tér 13. Telefon: 37-4-57

Régi ruhát fillérekért rendbehozza,

kitisztítja és házhoz szállítja: Weltner utriszabóság Kertész uca 42. Telefonhívó: 31-5-24.

Művészileg beszővöm vagy mustoppolom molyrágta, kiegészít, kiszakadt, elkopott ruhadarabjait. **RÓZSA IV., Váci uca 21. (udvarban)**

Szővet, vagy posztó, selyem, damaszt-abrosz, függöny, szőnyeg művészi javítása. — Vidékre is.

A Pomosin a vendéglátóiparban. A Pomosin (valódi almapektin) minden ismert zselírozó, kötőanyagnál előnyösebb és praktikusabb, mert sok munkát és fáradságot tesz feleslegessé.

Mindenfajta zselémunkához a készletben tartott alapanyag — mely használatra teljesen kész állapotban kapható — minden további előkészítési nélkül felhasználható. Ezen alapanyag magában véve íz, szag és szín nélkül, illetve áttetsző borostyánszínű, mely bizonyos előkúra, így pl. gyümölcsös kárikott zselétörtárhoz, mindentféle gyümölcszselétekhez, különféle desszertekhez stb. így használható fel legelőnyösebben.

Azonban épígy izeshető ezen alapanyag pl. borral, likőrrel, málnaszörpvel, vagy bármely gyümölcslével, amikor egyúttal színesíthető is. Ilyenformán a kombinációnak és a fantáziának igen tág tere kínálkozik arra, hogy pereek alatt a legkitűnőbb, s külsőre nézve a legragyogóbb gyümölestorta, szélet s egyéb tésztaféléket állíthassunk elő.

De ugyanígy — illetve nagyon egyszerű módon — készíthetők fenti alapanyagból a legkíválóból habos masszák, legfinomabb vajkrémek, amelyek nagyon kiadósak s ami a legfontosabb, még a legnagyobb melegben is bírálók maradnak.

Külön fejezetet érdemel a Pomosin, illetve a fent jelzett expressz zseléanyag is a fagyaltgyártásnál, mert annak kitűnő tulajdonságokat ad, amiót a fagyaltrendelet is kiemeli, továbbá különleges parfait-k, bembák stb. készítésénél, úgyzintán különféle joges zselé-kombinációk, hűsítőket és bártalok készítésénél, stb.

Ki kell még emelni a Pomosin legnagyobb jelentőségét a gyümölcszselé, jamek készítésénél. Ezen a tere a hatása annyira szembetűnő, használatá oly egyszerű és praktikus, de főleg gazdaságos, hogy egyik igen jeles szakemberünk szerint az, aki egyszer használta, soha sem fog eltérni tőle.

Cián helyett **ENTOX**

Miért?

Mert:

1. 30 százalékkal olcsóbb
2. Szag- és méregmentes
3. 8 órai entoxolás után a lakás beköltözhető.

6 havi garancia rovar ellen.

Végzi: **Grünfeld Simon** vegyszertéri laboratóriuma
Budapest, VIII., Kálvária tér 18. Telefon: 42-7-01.

Nagyon érdekes a sütő Pomosinra vonatkozó rész, mely itt is meglepő, új lehetőségeket mutat.

„A Pomosin ismertetése” címen új füzet jelent meg 16 oldalnyi tartalommal, mely igen tanulságos és hasznos útmutatásokat és recepteket ad a Pomosin oszkerű és igen sokféle felhasználására vonatkozólag.

A füzetet a Pomosin Művek magyarországi vezérképviselete: Székely Gábor cég, Budapest, VII., Vörösmarty uca 20 (telefon 30-7-23) díjmentesen bocsátja minden érdeklődőnek rendelkezésére.

Torták, italok, ételtek festésére igen alkalmas a Kutasy-féle Sirius körmös festők. Piros, sárga, barna, zöld, kék és lila színben készíti tizedes, negyedes, feles és 1 kg-os üvegekben Kutasy Dániel, Balassagyarmat, Drogeriákban is kapható.

Ha betekintünk az előlők szállodák és vendéglők éttermeinek konyháiba, örömmel látjuk, hogy tagtársaink ismerik a közönség ízlését, mert előszeretettel használják ételtek készítéséhez a Jölimmert Wagner cég kiváló konzervkészítményeit és fűszeráruit. A Wagner szó ma már elismert jöcsengősi név a vendéglátóiparosok körében.

Nagy társasutazás Amerikába a Magyar Szállodás és Vendéglős Ipartestület tagjai részére

A német vendéglős- és szállodaiparosok gazdasági csoportja tagjai részére a Norddeutscher Lloyd bremeni hajózási társaság két leggyönyörűbb hajóján az „Európán” és a „Bremen”-en társasutazást rendez szakmai tagjai részére, melynek keretében Newyorkot, Niagara vízészt, Detroit-ot, Chicago-t, Milwaukee-t, Washington-t és Philadelphiat érintik és ott a kulturális látvánivalokon kívül szorosan szakmánkhöz és iparunkhoz tartozó látványokat, úgymint: szállodai és éttermi nagyüzemeket, vágházakat, büffeket és sörzsarnokokat szakszerű vezetés mellett tekinthetik meg. A Norddeutscher Lloyd budapesti irodája V. Vörösmarty-tér 1.) hivta fel figyelmünket ezen szakmai szempontból bennünket is érdeklő nagyon érdekes utazására és sikerült a Norddeutscher Lloyd budapesti irodájával megállapodást létesíteni, mely szerint magyar kartársaink részére fenti társasutazás keretében megfelelő helyeket biztosítanak és garanciát kaptunk, hogy az uton résztvenni szándékozó tagjaink ugyanazon előnyökkel és kedvezményekkel kapják, mint az utat rendező német kartársaink. Amidőn ezen kétségkívül érdekes társasutazásra igen tisztelt kartársaink figyelmét felhívjuk és azt szíves figyelemükbe ajánljuk, rá kell mutatnunk ezen utazás fontosságára is, melyet abban látunk, hogy az azon résztvevő igen tisztelt kartársainkaink módjában áll az Újvilág legnagyobb és legforgalmasabb városainak szállodai és szakmai hatalmas apparátusába bepillantani és a látottakat itthoni üzleteiknél és üzemeikben hasznosítani. A most meginduló és mindjobban fejlődő Budapest felé irányuló idegenforgalom, melyből Amerika is mindjobban kivési részét, nagyon alkalmas és szükséges időpont, hogy amerikai kollégáinkkal és kartársainkkal a személyes érintkezést felvolgyuk és velük kölcsönöségi alapon megállapodást létesítsünk. Igéretet nyertünk a hajózási társaságtól, hogy annak a világ minden részében levő ügynökségei és utazási irodái által Budapestre hozott és itt ugyancsak ezen hajózási társaság budapesti irodája révén lebonyolított utasokat az ezen uton résztvevő kartársaink üzemait fogja előnyben részesíteni. Ezen hírléknem csupán nagy vonalakban kívántuk az út jelentőségét változni, igen tisztelt kartársaink szives tudomására hozzuk, hogy következ számunkban az út részletes programját hozzuk és időközben mindenre kiterjedő képes magyar és németnyelvű prospektusokat igen tisztelt tagtársaink címére elküldjük. A prospektusok elkészültéig részletes felvilágosítással a Norddeutscher Lloyd (V., Vörösmarty tér 1.) Telefon: 81-6-96, 84-2-96 szolgál.

Minden igényt **Hoódossy úri szabó** kielégít hitelképes urnaknak 6 havi hitel. Szolid árak. Elsőrendű szabás. Modern vonalvezetés. V., Csáky-u. 7. Tel. hívó: 16-3-02.

Fővárosi Sörfőző R. T.

Fősör Maláta Pezsgő

és

Mátyás Király (világos)

sörkülönlegességei **mindenütt** kaphatók.

Ne vegyen hamisítványt!

Ügyeljen e bélyegzőre a pasta felületén.
Igy a bélyegzett színes paszta nem válik ragadóssá

WINTER TESTVÉREK

borsgyereskedők. Városi iroda és eladás:

VIII., Akácfata uccá 45. Telefon: 34-9-52.

Ajánlanak kiváló minőségű uradalmi fajborokat, valamint

CSEMEGE- ÉS VERMOUTH-BOROKAT

minden mennyiségben, a legelőőbb napi áron. Tegyen próbarendelést

PISZKOS!!

plafonját és falát néhány óra alatt különleges eljárással újjávarázsoljuk! Díjtalan bemutatás Poloska- és féregirtás garanciával. Szakszerű lakásfektetés! MEZEY VACUUM. lakáskarbantartó és hat. eng. poloska- és féregirtóvállalat. Budapest, Csengery u. 51. Telefon: 13-0-95.

IRÓGÉPET

irodájába, otthonába, üzletébe legelőőbban Édes és Deesy-nél vehet. Irógépkikölcsönzés, javítás, karbantartás, kellekek nagy raktára. Copirszalagok és másolószalagok legelőőbban. Budapest, VII., Akácfata-ucca 13. szám. Tel. 44-2-24.

Csakis a Kutasy-féle

SIRIUS NOVÉNYTÁPSÓVAL

sikerül *gyönyörű cserépes virágokat és szobanövénnyeket nevelni és fenntartani.*

EGY CSOMAG (15 adag, 30 L. oldathoz) ára 1 pengő 20 fillér pészletes utasítással, 26 év óta nagyszerűen bevált reális készítmény. — Kapható magázletekben, drogériákban, gyógyszerárakban mindenütt. Ahol raktár nincs, 5 csomagot 6 pengőért bérmentve küld a készítő cég: KUTASY DÁNIEL Sirius-laboratóriuma, Balassagyarmat.

Próbaesomág 0,80, 1/2 kgos doboz 3,60, 1 kgos 6,50. Utánzatoktól óvakodjék! Csak Sírinst fogadjon el!

Steiner és Szimper

szobafestők, mázólok, dísz- és templomfestők

Budapest. IX., Üftői út 57. Telefon: 30-6-29.

Wagner

vendéglők, szállodák, sörözők kőzismeret szállítója

Központi Vásárcsarnok: 86-3-96. — Iroda: 86-4-95

SIDOL

fém-, ablak- és márvány-tisztításra a legalkalmasabb! Götzl Lipót „Sidol” vegyitermek gyára Rt. Budapest, VII., Cserei u. 14. Tel.: 96-6-86, 96-8-27.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.T.

*

Budapest, Központi Vásárcsarnok. Tel.: 854-48

FŐKÖZLETEK: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: 816-79.

VII., Rákóczi út 90. Telefon: 304-84.

IRODA: VIII., Horánszky utca 19. l. em. Tel.: 335-39.

Budapesti Szállodások és Vendéglők Ipartestülete Szállodások, Vendéglők, Kávézók és Alkalmazottak Nyugdíjgyűjjesülete

Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: 81-1-52.

Szállodások és vendéglők szakiskolája Budapest, IX., Lónyay uca 6. Telefon: 87-2-79. Igazgatóval értekezhetni köznapokon d. e. 4-7-ig

Budapesti Vendéglők Adóközössége Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: 86-1-82. Hívatásos órák: köznapokon d. e. 9-2 óráig.

A kiadóhivatal telefonszáma: 87-6-08.